

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XII. ÉVFOLYAM, 20. SZÁM.

DEBRECEN, 1935 JANUÁR 24., CSÜTÖRTÖK.

ÁRA: 10 FILLÉR.

Útravaló visszatelé

A debreceni küldöttség megjárta Budapestet. Gömbös Gyula miniszterelnök nyilván nem ért rá fogadni a debreceni küldöttséget, mely aztán Sztranyavszky Sandort a Nemzeti Egység pártjának országos elnökét keresi fel.

A küldöttség utitáskájába tegnapi számunk eme helyén raktunk néhány gondolatot a jövőt illetően és most azt látjuk, hogy a Nemzeti Egység pártjának illusztris elnöke beszédnek egy részében ugyanazt az utravalót adta visszafelé a debreceni küldöttségnek, amit lapunk hátsólapján hangzattunk. Azt mondta Sztranyavszky Sándor, hogy csak nyugodt légkörben lehet a nemzet számára alkotó munkát végezni és ezt a nyugalmat elsősorban azzal kell biztosítani, hogy most a választási küzdelem után nem a gyűlölködés és bosszúállás gondolatával foglalkozunk, hanem az állapotok konszolidálására törekszünk, melyre nemcsak Debrecennek, hanem az egész országnak szüksége van. A nemzeti egység mozgalmának vezetője Gömbös Gyula nem a gyűlölködő lelkek diszharmonizálására, hanem a megértő lelkek harmónizálására akarja felépíteni a magyar jelent és jövőt.

A „Debreczen” tegnapi számának helyén ugyancsak a megértés és egymásiránti meggyőződés szükségességét hangzattunk éppen abból a szempontból, hogy a gyűlölködés nem lehet alkalmas alkotó munkára és szöges ellentétben áll magának Gömbös miniszterelnöknek felfogásával. A debreceni választás eredményét nem lehet és nem szabad a bosszu politikájának inaurálására felhasználni, merthisz a bosszu politikája sehogy sem egyezik a nemzeti egységre a lelkek harmónizálására és a nemzeti sorsközösségre irányuló törekvésekkel.

Lehet, hogy a mi tanácsunkat nem fogadják meg, de fel kell tételeznünk, hogy az országos pártelnök komoly és emelkedett szellemű intelme nem talál süket fülekre.

Ami a küldöttségjárásnak azt az apropóját illeti, hogy különböző mendemondák és pletykák kelnek szárnyra, hát abban is nekünk volt igazunk, mikor szerényen megjegyeztük, hogy a politikai mendemondák mai divatja idején akár mindennap menetne egy-egy küldöttség Budapestre. A különböző híresztelések olyan tengetővel állunk nap mint nap szemben, hogy nem lehet egy komoly pártnak a feladata véres komolysággal venni a felbukkanó pletykákat.

Különösen Rásó Sándor, a debreceni küldöttség egyik „vezérszónoka” nem tudta megszivlelni ezt a tanácsot. Az ő esete bizonyítja, hogy helyénvaló volt megjegyzésünk. Rásó Sándor beszédében ugyanis odáig kalandozott, hogy — mint a 8. Oldal Ujságban a küldöttségjárásról megjelent tudósításban olvassuk — a következőket mondotta:

„Erkölessi lehetetlenségnek tartjuk, hogy Hegyemegi Kiss Pált a Nemzeti Egység pártjának soraiba befogadják.”

Hegyemegi Kiss Pál belépése az országos párthoz, a képviselőnek nyilvánvalóan nem felel meg a

A kommunista uralom rémségeiről hangzottak el tanuvallomások a Rákosi-ügy tegnapi tárgyalásán

A budapesti rendőrség küzdelme a vörös izgatókkal szemben — Károlyi M. hály Kun Béláék védelmében

Budapest, jan. 23. A magyarországi kommunizmus megdöbbentően véres és kegyetlen eseményei elevenedtek fel szerdán Rákosi volt kommunista népbiztos bűnperében

EGY ELLENFORRADALMI MEGKINZATASA

Elsőnek Baksay Miklós dr. ügyvédet hallgatták ki, aki elmondta, hogy a kommunizmus idején részt vett az ellenforradalmi mozgalomban. Az ő csoportja összeköttetésben állt Lemberkovicseal már minden előkészület megtörtént és ők a Veress Pálné uccán 28. szám alatti lakásban gyűltek össze, ahol azonban Lemberkovicseal azt az üzenetet kapták, hogy az a katonai alakulat, amelyre számítottak, nem érkezett meg, tehát óvatosságra kell lenniük, mert valószínű, hogy az ellenforradalom kudarcot fog vallani.

A lakást nem hagyhattuk el, mert az utcát a vörösek gépfegyverrel lövöldözték végig. Hajnalban leverték a vörösök az ellenforradalmat reggel több vörös katona állított be a lakásomra és valamennyiünket letartóztattak. Előbb a főkapitányság épületébe majd a parlament pincéjébe kerülünk. Akkor nem tudtak semmilyen bizonyítékot ellenünk, mire bántódás nélkül elengedtek bennünket. Másodszor július 18-án fogtak el. Engem menekülés közben a Német utcában elgáncsolt egy vörösőr, a parlamentbe hurcoltak. Korvin-Klein Ottó hallgatott ki, miközben Sallay, akit azóta felakasztottak,

hátróljól revolverrel megkopogtatta a fejemet

Az egyik letartóztatott ellenforradalmi a kinzások közben bevallotta, hogy én egyik vezetője voltam az ellenforradalmi mozgalomnak, mire aztán a főrendiház ruhatárába vitték. Alig léptem be a helyiségbe, valaki

latkozata szerint is, nem felel meg a valóságnak és naiv kitalálás. Szóval ez is a sokat emlegetett pletykák birodalmába tartozik. Mi azonban most ebből a szempontból nézzük meg Rásó Sándor „bemondását”, hanem beállítjuk abba a légkörbe, mely mostanában Debrecenben meghonosodott. Micsoda Cezaromania az, mely odáig megy, hogy előírja, hogy kiket vehessen fel a párt és kiket nem. Ugyanez a féktelen temperamentum nyilvánult meg már eddig is számtalan esetben. Hogy

puskatussal háthavagott, úgy hogy arca estem.

Csak órák múlva tértem eszméltre. Ettől kezdve napokon keresztül állandóan bántalmaztak, míg Románelli közbelépésére engem is szabadon nem bocsátották. Meg kell emlékezni itt — folytatta az ügyvéd — egy Palós Margit nevű detektívőről. Mintha ma is látám purzicsán-színű haját és mosolygó arcát. Amikor bevezettek hozzá, örömmel

felkiáltott:

„Csakhogy itt vagy Baksay, olyan boldog vagyok, még ma táncolni fogok az összetört esontjaidon.”

Rákosi Mátyás intezett ezután néhány kérdést a tanúhoz, aki kijelentette, hogy az ellenforradalmi mozgalom külföldi vonatkozásairól semmit nem tud, ő csak az itteni mozgalmakban vett részt.

Az őrijongó vörös hóhérok

Sorra vonulnak be a terembe azok a tanúk, akiket a kommunizmus alatt ellenforradalmi tevékenységükért letartóztattak, megkínzottak és elítéltek a kommunisták.

Franke János magántisztviselőt 1919 július 18-án tartóztatták le ellenforradalmi röpcédulák terjesztése miatt. Szuronyos vöröskatonák kísérték a parlament pincéjébe. Onnan a főrendiházi terembe vitték, ahol egy vádbiztos kezdte meg a kihallgatását.

— Hiszel te a jezsuitákban? — volt az első kérdés.

— Igen, én hiszek. Tisztelem őket.

— Ugy, akkor verjétek ezt ki a fejéből.

Erre nekiesett egy csomó terrorista és össze-vissza verte.

Éjszaka háromszor verték meg, puskatussal, revolverrel, boxcerrel.

Reggel Korvin-Klein Ottó hallgatta ki, kinek titkárnője is jelen volt a kihallgatásnál s sikoltozva az örömtől kiabálta: „Ma ez is megkapja a magáét!”

— Ha szereted a jezsuitákat, — mondta Korvin-Klein, — akkor mehatsz hozzájuk. — És el is vitték, szuronyos katonák között a tömött templomba. Ezt több fogollyal is megcsinálták.

Mikor a parlamentben kizárták, hallotta, hogy

a szomszéd szobában egy nő borzalmasan sikoltozik.

Nem tudja, ki volt A megkínzás után egy évig volt beteg.

Somosj Rezső magántisztviselő, a kommunizmus kitörésekor ludovikás volt, szintén ellenforradalmi röpiratokat terjesztett. Elfogták,

naponként ötször megverték. Nádpálcaival kiütötték az összes fogait, felakasztották és mikor eszméletét elvesztette, akkor levágták. Majd megint felakasztották. Megfenyegették, ha nem vallja be társait növéreit megbeszélésüket s édesanyját is megkínnozzák.

erkölessi feltételeket állapít meg. Hogy megfelelő volt-e a szereposztás, azt döntsék el azok, akiknek soraiból beszélt.

A város nyugalma, fejlődése és jövője szempontjából mégis az a fontos, hogy megszivlelésre találjanak az országos pártelnök intelmei, melyekkel a gyűlölség és bosszúállás veszélyeire figyelmeztet és a megértést a lelkek harmónizálásának megteremtését tűzi ki feladatul.

„Az egyezmények azért voltak olyan szigorúak, mert az ország tulságosan vörös volt”

A következő tanú **Dormándy Géza** nyugalmazott tábornok, a Dunagőzhajó Társaság igazgatója, 1919-ben fogták el őt is és a főkapitányságra vitték. Ott nem bántották. Innen az angol missziós tisztek közbenjárására lakására szállították és ott őrizték, majd a Markó utcába vitték, ahol puskatussal úgy vágták fejbe, hogy agyarázkódást szenvedett. Itt a terrorfiúk, hogy vallomásra bírják, kézigránáttal kugliztak előtte. Három és fél napig volt beteg. A románok szabadították ki.

Rákosi Mátvás fordul a tábornok felé és tesz fel kérdéseket.

Az elnök mindjárt az első két kérdésnél megtiltja a tanúnak, hogy választ adjon.

Smutz tábornokkal beszélt ön Kun Béla jelenlétében? — kérdezte Rákosi Mátvás.

Igen. De Kun Béla nem volt jelen és én a tábornok kérdésre azt a választ adtam, hogy Magyarországon a kommunizmusnak nincsen nemzeti meggyőződésből fakadó gyökere.

Nem ezért jöttek be a románok

Magyarországra? — adta fel az utolsó kérdést Rákosi Mátvás.

Ezt nem tudom, de azt több külföldi, angol és francia tiszttől hallottam, hogy az egyezmények azért voltak olyan szigorúak velünk szemben, mert tulságosan vörös volt Magyarország.

A következő tanú egy középkorú hölgy: **Tarján Lászlóné**, a kommunizmus alatt a belügyminiszeri nyomozóosztályon teljesített szolgálatot. Jelen volt akkor, mikor **Fehér ezredes**, aki Aulichnál feljelentést akart tenni Szamuely ellen elfogták és karját törték.

Más bántalmazásokat látott maga ezen az osztályon?

Nem.

Az előző kihallgatásán 1920-ban jobban emlékezett ezekre — figyelmeztette az elnök.

Ilát... Igen. Szamuely sokszor dícselkedett, hogy pofonütött valakit, hogy az a szekrény ajtaját összetörte. Majd más alkalommal azzal hivatkozott, hogy ő élet és halál felett uralodik.

Hogy kioztak a „szalonfiúk”

Novoszenszky Elemér nyugalmazott rendőrkapitány a kommunizmus kitérésére kor az újbéti kapitányságnak volt a vezetője. Egy vádbiztos vezetésével egy terrorcsapat érkezett egy délelőtti az újbéti kapitányságra. Szabályosan rajvonalba felelték puskával, gépfegyverrel és kézigránáttal voltak felfegyverkezve. Ellenállás lehetetlen volt. Elfozták, majd a falhoz állították társaival együtt, hogy agyonlövők, de **Klein Sándor** vádbiztos előlitt ettől a szándékától mert vallomást akart belőlük kicsikarni. Az újbéti járásbírószágra, s majd az országház épületébe vitték. Három napig tartották itten.

A „szalonfiúk vették kezelésbe”.

A terrorista csapatoknak az a része volt ez a különítmény, amelynek speciális „finom módzerei” voltak a vallatásra, úgy hogy annak nyoma nem maradt. A

rendőrkapitányt is három napig verték.

Hátrakötötték mindkét kezét akkor mellbendítve, hogy beesett egy foltelbe, lehúzták acsizmáját és nádpálcával elkezdtek verni a talpát. Mielőtt kiserkent volna a vér obba haquták és mezitláb a szobában levő kőkuszszerűen kellett szaladgálni, hogy a dagaszt lelohadjon. Majd pedig újra kezdték. A szalonfiúktól a terroristák vették kezelésükbe a kapitányt. Az ő módzserük már sokkal brutálisabb volt. A pistoly csövét az áldozat szájába tették és hátulról bozerrel ütötték fejbe, úgy hogy annak fogai egymásután potyogtak ki.

Holnap Lenninéhez fogsz menni — mondogatták a vallomás közben. Ez pedig nem jelentett mást, mint a Dunábadobást.

Borzalmas kínzások a parlament pincéjében

A kínzások legborzalmasabb része, a tortúra harmadik állomása a parlament pincéjében zajlott le.

A legfantasztikusabb és legállatibb kegyetlenséggel ekövetett kínzásokat itt hajtották végre. Ezen is keresztül esett a rendőrkapitány, majd pedig a külföldi misszió Romanelli ezredes közbenjárására a Markó ucai fogházba szállították és itt a forradalmi törvényszék háromévi kényszer-munkára ítélte.

Olasz Andor nyugalmazott rendőrtisztviselő, **Novoszenszky Elemér**nek volt segédtisztja, az újbéti kapitány-

ságon. Őt is főnökével együtt fogták el s ugyanígy megkínzták, mint azt.

Látta, hogy másokat is megverték a terroristák?

Igen! Hallottam rémült sikításokat és láttam is megvert embereket.

Rákosi Mátvás intéz kérdéseket a tanúhoz, melyek arra vonatkoznak, hogy a rendőrtiszteket a kommun kitérésékor senki sem terrorizálta arra, hogy állásukból távozzanak.

Az elnök a kérdések legtöbb részére megtiltja a tanúnak a feleletadást — mert ezek nem a tényekre vonatkoznak.

Egy plakátért hetven diákot véresre vertek

Podocs Gáspár gépészmérnök tanu elmondja, hogy a kommunisták őt, mint másodéves műegyetemi hallgatót vitték el a Műegyetem épületéből azért, mert ott egy ellenforradalmi plakátot ragasztott ki valaki. Körülbelül hetvened magával szállították a Korvin-Klein Ottó elé, aki, miután a terroristák össze-vissza vertek a fiatal diákokat, kijelentette:

A jövőben jobban vigyázzatok a Műegyetemen a rendre és örületek most, hogy főbe nem lövünk benneteket. Elnézéseket kérem azonban azért, hogy a vöröskatonák megverték benneteket, de hat négy napja vannak szol-

gálatban és nagyon idegesek voltak.

Ezzel a rövid vigasztalással a hírhedt kommunistavezér elboesájtotta a több sebből vérző össze-vissza vert fiatal embereket.

Rákosi Mátvás kérdéseivel szintén azt akarja kihozni, hogy a Műegyetemi hallgatóknak ellenforradalmi tevékenységük miatt a tanulásban semmiféle hátrányuk nem volt. Majd Szemák elnök intéz kérdést a tanúhoz:

Besorozták magukat a vöröshadseregbe?

Igen.

Kötelező volt a sorozáson megjelenni?

Igen. Kényszerítve voltunk rá.

Dr **Fehér Tibor**, műegyetemi adjunktus, diákvezér tesz ezután nagyon érdekes vallomást a műegyetemi ellenforradalmi plakátról, mely miatt hetven fiút megkínztak és össze-vissza vertek a kapitányságon.

Másodéves gépésztanhallgatók voltunk és egy reggel a rajzteremben egy kézzel festett plakátot találtunk, — „Szellemi arisztokrácia” felirással. — Rögtön megindult a nyomozás. Megállapították, hogy a rajzpapír, amelyen készült, a másodévesek rajzterméből került ki. Nyomban elővették az egész osztályt.

Engem, mint a nemzeti ifjúság egyik vezetőjét, elsősorban fogtak vallatóra. Fizikóra alatt tartóztattak le és puskatussal lökdösték hetvenedmagával a főkapitányságra. Itt össze-vissza verték őket, úgyhogy neki egy csigolyája el is tört.

Maga az előző vallomása jegyzőkönyvének értelmében öngyilkosságot is akart elkövetni a fogházban.

Erre ne emlékszem, ezt én nem mondhattam. Ellenben igaz az, hogy mondtam: inkább öljenek meg és küldjenek nekem papot, de tovább ne kínozzanak!

Diétz volt főkapitány vallomása a kommunizmus kezdetéről

A következő tanu **Diétz Károly** volt budapesti főkapitány, ki előbb arról tett vallomást, hogy miben csatlakozott a rendőrség 1918-ban a Nemzeti Tanácshoz.

A bolsevista mozgalom megindulására terelődik ezután a szó — egymásután teszi fel az elnök az idevonatkozó kérdéseket. Budapest volt főkapitánya elmondja, hogy 1918 novemberében észlelték e ször Budapest kommunista propagandát, amelynek Nánási György volt az előfutára, Kun Béla csak később jelentkezett, mikor is a Visegrádi utcában párhelyiséget béreltek és megindították a **Vörös Újságot**. A kommunista propaganda nemesak az újságban, hanem gyűléseken és röpiratok terjesztésével is folyt.

A gyűlések megtartására nem kellett engedélyt kérni?

A gyűléseket nem kellett bejelenteni — hangzik a válasz. — Nem kel etj hozzá engedély. Ez volt a demokrácia, ezért kell elpusztulnia minden demokráciának, mert nem védi magát.

Mikor tette ön az első javaslatot a kommunisták letartóztatására?

1918 december közepén proponáltam ezt először gróf Batthyányi Tivadar akkori hadügyminiszternek. Ő ezt a javaslatomat miniszterianésba is vitte, de a szocialista miniszterek a leghatározottabban ellene szegültek. Kunfi nekem is határozottan ellenszegült, majd mikor arra figyelmeztettem, hogyha ezt most nem tesszük meg, akkor a végén valamennyien lögni fogunk — Kunfi válat vont és kijelentette: „Hát akkor lögni fogunk.” Garami nem volt annyira határozott és ő beleegyezett abba, hogy felállítsuk a Cabinet Noir-t és felbontsuk a gyanúsítottak levelezését.

A HADSEREG POGÁNY KEZÉBEN VOLT. KUN BÉLANAK RENGETEG PÉNZE VOLT!

Elnök: A kommunista agitáció hol volt a legerősebb?

A szakszervezetekben, Kunfi azonban azt hangoztatta, hogy nem erőszakosan kell fellépni a kommunistákkal szemben, hanem vitába kell szállni velük és meg kell győzni őket.

HOGYAN FOGLALTAK EL A KOMMUNISTÁK A RENDŐRŐRSZOBÁKAT.

Papp Lajos főörzsőrmester, **Botos János** volt rendőr arról tettek vallomást, hogy miként foglalták el a kommunisták a rendőrőrszobákat és a Mosonyi úti rendőrlaktanyát. Hatalmas sereg tört be, fegyveres terroristák, az ellenállók torkának szegtek a fegyvereket és úgy kényszerítették ki a fegyverek átadását és foglalták el a helyiségeket.

Az eseményeket az akkori helyzettel lehetett magyarázni, nem igaz az az állítás, hogy a rendőrlégénység fejelemzetlen lett volna. A rendőrség több helyen ellenállást is fejtett ki.

WEIS ISTVAN BANTALMAZÁSA

Weis István dr., az OTI vezérigazgatója, tanuval omásában elmondotta, hogy a kommun alatt ellenforradalmi tevékenység miatt letartóztatták, a parlamentbe cipették, ahol kézzel és bozerrel megverték. Este 8 órától hajnali 4 óráig tartott ez a veretése úgyhogy önkivületi állapotha esett és annyira beteg lett, hogy másnap, amikor cellájában jársé magához tért, öngyilkosságot kísérelt meg.

Kun Bálát ki pénzelte?

Valamilyen vöröskeresztes akció útján jutott pénzhez. Rengeteg pénze volt. Alladón négy-öt-száz főnyi tőmeget pénzelt, amely nemonta rendezarásokat hajtott végre.

Es ön tett jelentést ezekről gyakra?

Igen, jelentettem a belügyminiszternek néha pedig közvetlenül Károlynak is. Később letartóztatunk egy Gombos János nevű embert is, aki állítólag az orosz vöröskereszttel állt összeköttetésben. — Vyx alezredesi is sokszor informáltam a bolsevik mozgalom veszélyéről. Később Berinkey miniszterelnöknek tettem jelentést a bolsevista mozgalmakról és nyomezasokról.

Az elnök további kérdéseire elmondotta Diétz Károly hogy a kommunisták fel voltak fegyverezve egy defektív-megbizottjuk útján gépfegyvert is vettek de amikor megvették ezt a gépfegyvert, rögtön le is leplezték ezt a vásárlást. A Cserni különítmény tagjai egy alkalommal kifosztották a Mackensen-hadsereg fegyverszállítmányát.

Informálta ön ezekről a hadügyminisztert?

En a belügyminisztert informáltam, Pestetics hadügyminiszter pedig megfélelő mennyiségű löszert utalt ki a rendőrség részére, de Pogány József, a katonatanács elnöke nem írta alá a löszertalványt és a rendőrséket lövöldözéssel fogadták, amikor a löszertért mentek.

Szóval Pogáynak nagyobb hatalma volt, mint a hadügyminiszternek?

Igen, a hadsereg az ő kezében volt.

Az hogyan történt, hogy úgyval vonult fel egy nagy tőmeg a Várba Bartha Albert későbbi hadügyminiszter eltávolítására?

Mi a főkapitányságon értekeztet tartottunk és ezen az értekezleten az óbudai tengerészkülönítménynek, a bolsevikik melegágyának lefegyverzéséről tárgyaltunk. Az eredménytelen értekezletet követő napokban 12 000 főnyi tőmeg vonult fel a Várba Bartha Albert ellen. Ezt a felvonulást Pogány József inszzenálta.

Hirdetési ügyben tárcsázza a 27-89-et

KAROLYI MIHALY SZEMREHANYÁST TETT KUN BELA LETARTÓZTATÁSA MIATT

Az elnök további kérdéseire Dietz Károly a kommunisták további rombolásait mondja el: A Pestii Hrlap, az Apostol nyomda a Népszava elleni tüntetéseket, rombolásokat. Egy alkalommal két rendőr és három járőr maradt holtan a kommunisták tüntetése után. Ekkor került sor a kommunista vezérek letartóztatására. Először a toloncházba vitték őket. Itt az egyik lelőtt rendőr fivére felzárta a rendőrlégénységet, amely megtámadta a letartóztatott Kun Bélát és véresre verte. Boeckelberg rendőrfőfelügyelő védte meg Kun Bélát az agyonveréstől. A véres inzultus után a kommunistákat átvitték agyújtófogházba, ahol nagy szabadságot élveztek.

— Igaz hogy Kun Béla még írógépet is kapott ott?

— Azt nem tudom, de tény az, hogy Karolyi Mihály szemrehányást tett Kun Béla megveretése miatt és Jakab rendőrkapitányt fel is függesztette.

A PROLETARDIKTATURA KIKIÁLTÁSA

Dietz Károly ezután a kommün ki-törésének eseményeiről etér át.

— En tudtam, hogy a proletárdiktatura kitörése elodázhatatlan, de azt csak májusra vártam.

Dietz Károly dr ezután megint rá-tér a kommün kitörése napjának is-mertetésére és elmondja, hogy márci-us 21-én délután öt óra tájban je-lenkezett náia a szociáldemokrata párt két titkára, akik a téparancs-nokságra hívták „karhatalmi meg-beszélésre”. Itt azután tizenöt-husz főnyi formarubas tömeg, közöttük Moor, a téparancsnokság vezetője, közölték vele, hogy a katonatanács kikiáltotta a proletárdiktaturát és a főkapitány a láspontját kérdezte. Ugyanekkor az egyikük neingrott és galérijáról leszállította a csillagokat. Miután a főkapitány tudta, hogy a főkapitányságon mindössze hétszáz főnyi légénység tartózkodik, minden löszert nélkül és a helyőrség a forradalmárokhoz esat aközött, nem sze-gült ellen.

— De ön miért nem egyesén a mi-nisztertanácsnak tett jelentést — esatan fel az elnök hangja. — Nyen-kor a percek órákat, napokat, hóna-kopát jelentenek!

— En kizártnak tartottam, hogy 700 rendőr ellent tudjon állni! Mi csak aul maradhattunk volna. En nem voltam bátorság híjján, de cél-talanak tartottam az emberek felál-dozását és hogy rablásnak tegyük ki a városot mert ez feltétlenül bekü-velkezett volna. Az orosz rendőrség ellenállt anakidején, — felkoneolták őket...

DIETZ ÉS ROSNER SZEMBESITÉSE

— De mégis a kormány lett volna hivatalosan eldönteni azt, mi történjék, nem ön! A minisztertanácsnak kellett volna jelentenie, hogy elhatározták a proletárdiktatura kikiáltását! Miért fordult ön egy miniszteri tisztviselőhöz?

— Kérem az a rendőri osztály vezetője volt!

— Miért ragaszkodott ön egy ilyen fontos esetben a bürokráciához?

A kormány nem tudott semmit, nem kapott semmiféle jelentést! Nem tudták mi történt a városban, nem szóltak a miniszterelnökség telefonjai és a miniszterelnök csak hajnali három óra-kor szerzett tudomást a proletárdiktatura kikiáltásáról.

— En nem tehettem másképpen! A rendőrlégénység pánikszerűen menekült a főparancsnokságról...

— Hát milyen volt a rendőrség köz-seleme ebben az időben — kérdezte tovább az elnök.

— Némileg alá volt már ásva, Külö-nösen amióta Linder legénységi szak-szervezetet létesített. Szolgálatmegtaga-dás azonban nem fordult elő.

— Függelemsértés se?

— A kommün kitörése napján a rendőrség tartalék tagjai elmenekültek a főparancsnokság épületéből,

Az elnök erre most újból maga elé szólítja az előbb már kihallgatott Rosner főfelügyelőt és szembesíti Dietz Károly dr-al.

— A tanú úrnak ez az állítása nem felel meg a valóságnak, — jelenti ki Rosner főfelügyelő. — En végig ott tartózkodtam a főparancsnokságon és éppen ellenkezően állíthatom, hogy még az őrszobán lefegyverezett legénység is a főparancsnokságon tömörült.

— En nem tudok erről! — választot-

ja Dietz Károly dr.

— En pedig a saját szememmel lát-tam, — állapítja meg újból Rosner fő-felügyelő.

Seidler Ernő kijelentette, hogy átveszi a rendőrség vezetését. Azt is mondta Seidler, hogy aki nem páriroz, azt fal-hoz állítják.

Elmondja még Dietz Károly azt is, hogy tudomást szerzett arról, miszerint Szamuely Tibor baloldali puccsot szer-vez saját híveivel szemben, ő ezt be is

jelentette Romanelli alezredesnek.

A kommün alatt különben ő három hétig letartóztatásban is volt, forradal-mi törvényszék elé is állították, mert Lemberkovics századdal a kommün fegyveres erővel való megdöntését ter-vezték.

Dietz Károly kihallgatása ezzel be-fejeződött. A tárgyalás délután fél-három órakor fejeződött be. Holnap reggel kilenc órakor folytatják.

„Ne a gyűlölködés és bosszuállás gondolatával foglalkozzunk“

„Gömbös Gyula nem a gyűlölködő lelkek diszharmonijára, hanem a megértő lelkekre akarja felépíteni a magyar jelent és jövőt.

Budapest, január 23. A nemzeti egy-ség debreceni szervezete törvényható-sági csoportjának ötven tagú küldött-sége kereste ma fel dr Ruffy Varga Kálmán felsőházi tag vezetésével mellet a nemzeti egység országos elnökét, Sztranyavszky Sándort. A küldöttség feljövételének célját dr Rásó Sándor ügyvéd, a nemzeti egység kerületi el-nöke s a debreceni gazdák képviselői-ben Horváth András gazda fejtette ki.

A „8 Órai Újság“ jelentése szerint dr Rásó Sándor üdvözölte a küldöttség nevében Sztranyavszky Sándort és Marton Bélát s elsősorban kifejezte ra-gaszkodásukat a vezér: Gömbös Gyula miniszterelnök iránt. A küldöttség szó-noka szövéttette, hogy Debrecenben Hegyemei-Kiss Pál környezetében he-tenként új kormánylistát terjesztenek, többek között olyat, mely szerint Hegyemei-Kiss Pál lesz a belügyminiszter, Erkölcsei lehetetlenségnek tartják, hogy Hegyemei-Kiss Pált a nemzeti egység pártjának soraiba befogadják.

munkából részüket lelkiismeretesen ki-vették. Ezután elítélte a politikai plety-kálkodást, amelyet mindenkor férfiak-hoz nem méltó tulajdonságnak aposz-trofált és kijelentette, hogy nem tar-taná egyéniségével összeegyeztethető-nek, ha azokkal foglalkoznák. A ma-gyar közélet nem ér ma rá arra, hogy felesleges módon izgassa magát. A köz-életnek nyugalomra van szüksége, mert csak nyugodt légkörben lehet a nemzet számára alkotó munkát végezni. Ezt a nyugalmat elsősorban azzal kell bizto-sítani, hogy a férfiasan megívott harc után nem a gyűlölködés és bosszú gon-dolatával foglalkozzunk, hanem az ál-lapotok konszolidálására törekszünk, amelyre nemesak Debrecennek, hanem az egész országnak szüksége van. — A nemzeti egység mozgalmanak vezére Gömbös Gyula nem gyűlölködő lelkek diszharmonijára, hanem a megértő lelkek harmónijára akarja felépíteni a magyar jelent és jövőt. Megnyugtatta a küldöttséget s azon keresztül Deb-recen népet, hogy sem az elvet, sem az írányt, sem a barátokat, kik hűségesek voltak, elhagyni sohasem fogják. Le-gyenek bizalommal a vezér iránt, aki

erre a bizalomra kvalitásánál és egyénl ségénél fogva, de eddig végzett mun-kája alapján is teljes mértékben érde-mesnek bizonyult.

Sztranyavszky Sándor beszédét a kül-döttség éljenzéssel fogadta.

HEGYEMEI-KISS PÁL NYILATKOZATA.

Hegyemei-Kiss Pál képviselő a kö-vetkező nyilatkozatot tette:

„A debreceni egységes párt küldött-ségének szónoka nyilván a töle meg-szokott mulatos hangulatban rólam naiv kitalálásokat terjesztett Sztra-nyavszky Sándor, a nemzeti egység pártjának elnöke elé, akit báró Vay fő-ispán ügylátszik az új belügyminiszter-nek tart.

Az egységespárt elnöke igen helye-sen adott választ, hogy a politikában férfiak pletykával nem szoktak fog-lalkozni. Nekem ehhez nincsen hozzá-tenni valóm és a legnevetesebb fel-tevés, hogy én a nemzeti egység párt-jának kötelékébe tartozni és Vay László társaságával együttműködni óhaj-tanék.

Gróf Karolyi Gyula a kormányzónál

Budapest, január 20. A választójogi tárgyalásokkal és a képviselőház keddi politikai élet és minden oldalról döntő összeüléssel egyidejűleg megélnékül a eseményeket várnak a közeljövőben, olyan eseményeket, amelyek teljesen új helyzetet teremtenek a politikában.

A tegnapi napnak érdekessége az a hír, hogy a legközelebbi napokban je-lentős kihallgatások lesznek a kormány-zónál.

Szardán Karolyi Gyula gróf jelent meg kihallgatáson a kormányzó előtt és ennek a kihallgatásnak politikai körök-ben nagy jelentőségeket tulajdonítanak.

HIRDETMÉNY

Az 1929. évi XXX. t.-c. 23. § 4. be-kezdése alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi január hó 26-án, szombaton déli 12 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hírdetötábláján ki van füg-gesztve.

Dr Vargha Elemér m. kir. kormányfőtanácsos, helyettes polgármester.

ELFOGTAK A GYÖNGYÖS-KÖRNYÉKI RABLÓTAMADÓT

Gyöngyösről jelentik: Pálos-vörös-mart község határában Vida Pirostút és Bernát Györgynét egy férfi meztá-madta. Vida Piroskát a földre tetpetre, erőszakoskodni kezdett vele s egy fű-részel több helyen megsebesítette, — s majd elrabolta nyolcvan pengőt tartal-mazó retiküljét. A szerencsétlen leány sikoltozására előkerült az erdőből Kiss Lajos erdőőr, aki két lövést adott le a menekülő rablóra, de a golyók célt té-vesztette. A csendőrség elfogta a rab-lótámadót Szabó István gyöngyösi mun-kanélküli napszámos személyében. — Szabó István belsmerete tettét,

Ma utoljára!

Az asszony örök harca a férfiért...

Iréne Dunne

uj filmje

Ez a férfi az enyém!

Játszák: Iréne Dunne, Constance Cumings, Ralph Bellamy

Vigszínház

Előadások 5, 7 és 9 ór kor. Első előadás mérsékelt árakkal!

A Nemzeti Egység pártjának vezetősége végzett a választójogi javaslat tárgyalásával

István gróf külön tanácskozást is folytatott Gömbös Gyula miniszterelnökkel.

Budapest, január 23. Szerdán délután öt órakor a nemzeti egység pártjának vezetősége, Gömbös miniszterelnök elnöklésével folytatta a tegnapi nap folyamán megkezdett választójogi étrekeztét.

A mai napon az összes pártvezetőségi tagok kifejtették álláspontjukat. Keresztes-Fischer belügyminiszter felhívása után Gömbös miniszterelnök hosszabb előadásban foglalta össze a vitában elhangzott véleményeket. Ezután a pártvezetőség felkérte a belügyminisztert, hogy az elhangzott észrevételek és a miniszterelnök előadása alapján a választójogi törvényjavaslatot indokollással együtt, végleges formában minél előbb dolgozza ki. Az értekezlet félkilencor ért véget.

Budapest, január 23. A nemzeti egység pártjának vezetősége második értekezletén végzett a választójogi törvényjavaslat tárgyalásával. A délutáni értekezlet több mint három óra hosszat tartott. Az értekezlet után Bethlen István gróf távozott el utolsónak Gróf Bethlen István a többi pártvezetőségi tag távozását követően kb. egy negyedélig külön megbeszélést folytatott Gömbös miniszterelnökkel. A párt vezetősége pénteken délután öt órakor újból összejött a miniszterelnökségen, hogy meg tárgyalja a választójogi javaslattal össz-

szefüggő alkotmányjogi kérdéseket, a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot és a felsőház jogkiterjesztésére vonatkozó mozgalom kérdését.

Budapest, jan. 23. Megbízható forrásból származó értesülés szerint a Nemzeti Egység pártvezetősége tanácskozásán két főalapelv tekintetében teljes egyetértés teremődik. Megállapodás történt az egész vonalon való titkosság bevezetése kérdésében és kimondották, hogy a kormányzó párt a kerületenként és egyéneknél való választási rendszer megvalósítását kívánja.

A lajstromos választás lehetősége ezzel elcsúszt, egyedül Budapesten és környékén lesz lajstromos szavazás. Utóljára maradt a korrekciók kérdése. Legfőbb korrekcióként szerepel tudvalegleg a kormány hivatalos szervezeteiben a parlament ugynevezett „magvának” megteremtése. Az eredeti javaslat szerint 69 képviselőt küldenek a vármegyék és ekörül a mag körül alakulna ki azután az új képviselőház. Ez a 69 képviselő alkotná a kormány elgondolása szerint az a biztosítékot, amelyet a titkos szavazás esélyével szemben felültenül meg kell teremteni, nehogy a képviselőház esetleg szélsőséges irányokba tévedhessen. Egyéb korrekciók is vannak, ezek azonban már nem olyan nagyjelentőségűek.

Kiujultak a harcok a kínai és japán csapatok között

Peking, január 23. Kínai forrásból származó értesülés szerint ma reggel Csahar környékén a kínai mandzsu határmentén, kiujultak a harcok a kínai és japán csapatok között. Hírek szerint a harc során repülőgépekről is dobtak le bombákat és a tűzérés is

beleszólt a harcba. A japán lovasság és gyalogság Tusiika felé nyomul előre, de a kínai csapatok erős ellenállást fejtenek ki.

A pekingsi japán követségen kijelentették, hogy a harcokról nincs tudomásuk.

Felvágia ereit a Péterfia uccán egy koldus és csorgó vérét mutogva kéregetett

Rendőrségi fogdába került az elszánt koldus.

A Péterfia uccán szerdán este megdöbbentő jelenetek voltak tanúi az emberek. Egy mezítlábos, rongyokba burkolt férfi, könnyökig felgyürt kabátban állt a gyalogjárón és könnydörögve nyújtotta kezét az emberek felé. Kezéből melyet az emberek felé tart, csorgó a vér s pirosra festette a fehér havat.

Az emberek iszonyodva fordultak el a vérző koldustól, aki érthetetlen szavakat hörgött a tova sietők felé. A csorgó vér látása elriaszította az embereket és nem igen adakoztak, sőt értesítették a közelben posztoló rendőrt és kérték, hogy vegye pártfogásába a koldust, s vigye a mentőkhöz, metr ömlik a kar-

jából a vér.

A rendőr a panaszok alapján igazoltatta a koldust, akiről kiderült, hogy régi ismerőse a rendőrségnek és botrányos részegségek, öngyilkossági kísérletek miatt már tizenötösör volt előállítva a kórházra. A vérző kezű koldus Szilágyi István, az ismert álhadirokkant, aki a legvakmerőbb trükköket is megkísérli, csak hogy szármalmat éhezelve pénzt csikarjon ki az emberektől.

Szilágyi orvosi segítségben kellett részesíteni, mert étecentiméteres vágás volt a karján és tartani kellett attól, hogy elvérzik. Az orvosok tűz állással varrták be a sebet, s jó erősen bekötöz-

ték és átadták a rendőrségnek.

Szilágyi Istvánt őrzetbe vették saját érdekében, mert azt hangoztatta, hogy öngyilkos lesz, feltépi a kötetét, hogy minden vére elcsorogjon. A vizsgálat során azt is megállapították, hogy Szil-

lágyi István lerészegedett az esti órákban és úgy szánta rá magát a „véres könyörgésre”. A rendőrségi fogdában, — okulva a múlt tapasztalatain — Szilágyi István kezére nagyon vigyáznak, nehogy feltépesse a kötetet a sebről.

Gabányi utóda

Láng Miklós

városunk legrégebbi és legnagyobb szentélepe, ahol mindenféle szén és tüzipa és kokszt mindenkor a legolcsóbb nappi áron beszerezhető. Iroda és telep: Csapó u. 28. Telefon: 24-49.

Varjassy volt aradi kormánybiztos valószínűleg öngyilkos lett

Arad, jan. 23. A bukaresti rendőrigazgatóság útján tegnap az a hír érkezett Aradra, hogy dr. Varjassy Lajos, volt aradi kormánybiztos, az aradi, majd a szegedi ellenforradalmi kormány volt minisztere Londonban váratlán meghalt. A Londonból érkező újabb hírek szerint az aradi rendőrségnek az a gyanuja,

hogy dr. Varjassy Lajos nem természetes halállal halt meg. Valószínűleg öngyilkosságot követett el, amit megerősít az a körülmény is, hogy halála előtt néhány nappal evelben kérte az aradi rendőrséget, hogy yha esetleg rövidesen meghalna, haláláról csak aradi hozzátartozóit értesítsék.

Szengázmérgezést szenvedett a Szent Anna uccán egy házmes'ér

Szerdán a Szent Anna ucca 1. számú házban befagyott a vízvezeték csöve s a házbellek panaszára Kresz Sándor, 45 éves házmes'ér hozzákendett a javításhoz. Hiába próbálgatta, sehogysem tudta megindítani a vizet és végül is rászánta magát arra, hogy kiolvassza a csövet.

Szenet vitt be a fülkébe, ahol a cső befagyott és tüzet rakott. A szén nagy fűtőléssel égett és a házmes'ér, aki a cső köré kapargatta az izzó parázásokat, megmondhatatlanul tovább dolgozott a szénfűtőben. Gázmérgezést kapott a munkában elmerült házmes'ér

és eszméletét veszve zuhant le a kiolvasztott cső mellé.

A szengázmérgezéstől eszméletét veszített Kresz Sándort csak később találják meg a fülkében. Azonnal értesítették a mentőket, akik elsősegélyben részesítették

de eszméletre téríteni nem tudták.

mert állapota nagyon súlyos volt. Mesterséges légzés alkalmazása és injekció adása után kiszállították a klinikára, ahol ápolás alá vették. — A házmes'ér állapota súlyos de a klinikai orvosok véleménye szerint életben marad.

A Frontharcos Csoport megalakulása Hajduszoboszlón

A hajdumegyei községekben, városokban, egymás után alakulnak meg a Frontharcos Szövetség helyi csoportjai, úgy, hogy rövid időn belül egész megyénk harctereken szenvedett polgársága, — a népesség gerince, legértékesebb rétege — be lesz szervezve a politikamentes, mind nagyobb súlyú, országos alakulathoz. Hajduszoboszló megyei város régi frontharcosai, de köztük is elsősorban Madarász József városi főszámvívó és dr. vitéz Simon Árpád ügyvéd fáradságtalan szervező munkájának eredménye volt az az imponáló alakuló gyűlés, melyen Boeckay lovas hajduival harctéren edzett derék ivadéka nagy lelkesedéssel mondták ki a helyi frontharcos csoport megalakulását. A gyűlés az Uránia mozgó hatalmas helyiségében, legalább is ezer frontharcos részvételével folyt le vasárnap délelőtt. A nemzeti Hírszékely elhangzása után Madarász József, mint korrelő, üdvözölte a nagyszámban megjelent bajtársakat a központ és vármegye kiküldötteit.

Dr. vitéz Hadházy Ferenc országgyűlési képviselő az országos és megyei elnökök nevében üdvözölte az alakuló közgyűlést és tartalmas, lekes beszédben fejtegette a frontharcos mozgalom fontosságát. Felhívta a már szervezett frontharcosokat a helyi vezetőség megválasztására. Nagy tetszéssel fogadott beszéde után megtörtént a választás. Madarász József szervező tiszten

kívül a csoport vezetői lettek:

Elnök: Dr. Soós János, társelnök: dr. Simon Árpád, alelnökök: Nagy Sándor és Nánássy Sándor, titkárok: Németh Gyula és Pély Gyula, pénztáros: Lázár József, ellenőrök: Székely Imre és Zsigmond András.

Két díszelnököt is választottak dr. Márton Gábor polgármestert és dr. Bekéssy Jenő közjegyző személyében.

A megválasztott tisztviselők fogadalo mtétele után dr. vitéz Simon Árpád társelnök köszönte meg társai nevében is az egyhangu megválasztást és rövid programot adott. Majd Kegyes Ferenc volt főhadnagy, debreceni szervezőtisz, megyei főtitkár ismertette a szükséges részletességgel a Frontharcos Szövetség szervezetét és működését és buzdította komoly frontharcos munkára a szoboszlói bajtársakat. Előadását nagy figyelemmel hallgatta és élel helyesléssel, tetszéssel kísérte a közönség.

Jámor Lajos volt főhadnagy, ki a gyűlésen a debreceni főcsoport képviselőjében vett részt, szavallta el azután: Tudjátok-e mi az, frontharcosnak lenni kezdetű, hatalmas erejű saját költeményét, frenetikus hatást váltva ki előadásával.

A minden tekintetben sikerült alakuló gyűlés közönsége a Himnusz hangjai után lelkes hangulathoz oszlott szét.

Debrecen város közönségének legnagyobb meglepetése Llcner műterem oleső fényképeit. — 1 lan 1 pengő hat lan 3 pengő — a legfényesebbek amit a fényképezet nyujthat.

Tessék eljönni

és meggyőződni, hogy a mai naptól kezdve a leszebb női trizurák is olcsóbbak lettek

RA MMINGER hölgyfodrásznál Szent Anna u. 10-12.

Városi bérpalota

Rendörkézre került a debreceni kerékpárosok réme

Vidékre hordta a lopott kerékpárokat a veszedelmes tolvaj és 3-18 pengőért adta darabonként.

A debreceni rendőrség fogházába került szerdán Rausz István fiatal napszámos, aki ellen lopások és betörések miatt indult meg az eljárás. A kihallgatáson a fiatal napszámos elmondta, hogy a téglagyáraknál aludt és ott lakott a kemencék környékén, de amióta nagyon hidegek lettek az éjszakák, bejött a városba és ez lett a veszte, mert elfogták. Beismerte, hogy sorozatos lopásokat követett el és a lopott áruk eladásából tartotta el magát.

Az első lopást Juhász Antalné Rákóczi uca 9. szám alatti lakos kárára követte el és párnákat lopott a lakásból. A Levente Otthonból, ahová könyörületből fogadták be és szállást adtak neki, szintén lopott. Fehérvári Tibornak ellopta két zálogcéduláját és eladta hat pengőért. A rendőrség megtámasztotta az orgazdánál a kiváltott tárgyakat és lefoglalta. Szabó Gábor Paocsirta uca 54. szám alatti lakosnak a Miklós uca 35. sz. alatti istállójából lopta el a ruháját és a rézfokosát.

A vakmerő tolvaj a nagybátyjához is betört. Megleste mikor megy el a háztól a nagynénje, Majoros Istváné a Péterfia uca 2. számú lakásból és az ablak betörése után behatolt a szobába. Ellopta a családi perselyt, melyben néhány pengő volt. A perselyt megtalálták a tolvaj zsebében. Rausz István lopta el András Györgynek a Nyugati uca 88. szám alól a kerékpárját.

A lopott kerékpárral kalandos utakat tett meg a tolvaj, míg eljutott Nyirmártonfalvára, ahol eladta a gépet Kaprinnyák András gazdálkodónak 3 pengőért és egy rossz eszímáért. A gazdálkodónál munkát is vállalt mint kocsis. De gozott egy hétig, majd azzal az ürüggyel, hogy tanácsos lesz a gépet átfestetni, lakfestékre néhány pengőt átvett a gazdálkodótól és bejött a gépen Debrecenbe, hogy megvegye a festéket. A festéket nem vette meg és a gépet is visszalopta. Debrecenben átadta a lopott gépet használatra Baesó Imre munkásnak, akit szabálytalan kerékpározás miatt igazoltattak és így jutott a rendőrség a lopott gép birtokába. Kiss Lajos Péterfia uca 45. szám alatti lakosnak is ellopta a kerékpárját és eladta 14 pengőért Hajdubárházon. Minya István Csapó u. 34. szám alatti lakó hentesnek is ellopta a kerékpárját és Nádudvaron adta el 10 pengőért. Schiffmann Ernő Pesti uca 37. szám alatti lakos udvaráról is kerékpárt lopott és a gépet 18 pengőért adta el az Ondódon. A nyilastelepi darálómaom elől ellopott kerékpárt már szétszedte és az alkatrészeit adta el a zsihogóban. A világitási vállalat udvaráról ellopott kerékpárt is szétszedte és úgy adogatta el az alkatrészeket a zsihogóban.

A kerékpárokról a rendőrség kihallgatás után átadja az ügyészségnek.

A Kuria jogerőre emelte a röpiratgyártó Bíró Gyula egyhónapi fogházbüntetését

A Kuria Töreké-tanácsa ítélke zott Bíró rágalmazási ügyében.

Ismeretes lapunk olvasó közönsége előtt az a sajtóper, amelyet városunk polgármestere, dr. Vásáry István indított Bíró Gyula volt városi alkalmazott ellen, nyomtatvány után követett rágalmazás vétsége miatt.

Dr. Vásáry István polgármestert a sajtóperben Tóth Aurél ny. kuriai bíró, ügyvéd képviselte, a vádlott védelmét dr. Papp Endre ügyvéd látta el.

Az ügyben ítélkező debreceni bíróságok Bíró Gyula vádlottat bünös-

nek mündötték ki a vádbeli bünessélekményben és a debreceni kir. ítélőtábla vádlottat ezért egy hónapi fogházra ítélte.

Tegnap foglalkozott ezzel a bünygygel a m. kir. Kuria dr. Töreké Géza másodelnök vezetése alatt álló büntető tanácsa.

A m. kir. Kuria a vádlott semmisségi panaszait el és visszautasította és ezzel a döntésével a Bíró Gyulára kiszabott 1 hónapi fogházbüntetését jogerőre emelte.

Halálra fagyott az Ér-csatornában a diszmagyar ruhák egykor híres szabója

Nyíregyházáról jelentik: Megdöbbenő szerencsétlenség történt Nyíregyházán szombatról vasárnap virradó éjszakán. Szélessy József szabómester, aki már évek óta nem dolgozik és hajdani bécsi és pesti munkásságának fényes éveit után Nyíregyházán telepedett le, megfagyott az Ér-csatornában.

Szélessy József 84 éves volt már. Betegeskedett de hajlott kora ellenére naponként sétára indult. Az Ér partján haladt és ez a sétát nem éppen bizalmat keltő, ha sötét van. Nem tudni hogyan, de valószínű, hogy az Ér partján elszédült és a Vasgyár uca közelében a hid mellett lezuhant a partról a csatorna fagyos vizébe. A jég beszakadt alatta s ő lemerült a sekély vízben. Jó meleg ruha volt rajta, jó téli kabát és így életben maradt reggelig. De valószínű, segítségért kiálthatott, de hasztalan, nem hallotta meg ezen az elhagyott vidéken senkinek az öreg ember kiáltozását. Reggel találtak rá a járőrök.

Értesítették a mentőket, akik ki is vonultak, de a tűzoltók közbelépésre volt szükség, mert az öreg szabómester teste valószínűleg befagyott az Ér-csatorna vizébe. Az elalélt jeges ruhájú embert bevitték egy házba és ott élesztették, majd beszállították a kórházba. Itt mindent megtettek a szerencsétlenül járt öreg ember megmentésére, de minden

hiábavaló volt. Szélessy József félóra múlva a beszállítás után kiszivedett.

Szélessy József szerencsétlensége ügyében a rendőrség megindította a nyomozást. A holttestnél talált iratok valószínűleg múzeális értékű okmányok a régi iparosvilág idejéből. Egy vándorló igazolvány, amelyet a Helytartótanács 1816. évi rendelete alapján állítottak ki, népszámlálási igazolvány, amely szerint Szélessy résztvett a bécsi 1884. évi népszámlálásban, igazolvány a szerencsétlenül járt iparos múltjának egy-egy érdekes fejezetét.

Valaha gazdag ember volt Szélessy Pesten, talán Bécsben is volt háza. Most is takarékoskodott és zsebében 90 pengő 50 filléres pénzt találtak.

Budapesten a múlt század kilencvenes éveiben nagy szabósága volt Szélessynek, akinek a nevét az udvarnál is ismerték és hercegek, mánások nála rendelték pompás díszmagyarjaikat. Később tönkrement a szabóság, a háborúban pedig elvesztette a vagyona megmaradt részét is Szélessy József s csak a romjaiból élt egykori jólétének.

Annvok Károly

Telefon 15-18.

legelőszobá szerzési helye

Telefon 15-18

füzifa. és szenttelep: VARGA U. 11
Elsőrendű esztétik gyűk vargafa
Ezeresekéi Özdí. Berentei szenek

Meghalt a csontszilánktól Szamek Zsigmondné, kit hat hétig hiába kezeltek a leghíresebb orvosok

Budapest, január 23. Annakidején beszámoltunk arról a tragikus szerencsétlenségről, amely a Leipziger gyár egyik igazgatójának feleségét, a 31 éves Szamek Zsigmondnét érte.

December hó 10-én malackocsonyát evett s egy apró csontszilánk megakadt a torkán. Olyan komplikációk következtek be, amelyekkel szemben tízenegy neves külföldi és magyar orvosnár vette fel a harcot, hogy a fiatal úriasszony életét megmenthesse. Emberfeletti munkával, súlyos operációt végeztek rajta és akkor átmenetileg javulás is állott be.

Később állapota megint rosszabbodott és január hó elseje óta eszméletlenül feküdt a szanatóriumi ágyon.

Mesterséges táplálással, csövön keresztül élelmeztek és naponta injekciózták abban a reményben, hogy az emberi agy és a hozzátartozók szíve végül is hatalmaskodni fog a betegségen.

Hat és félhetes gyöttrő betegség után Szamek Zsigmondné éjszaka három óra kor meghalt.

Halála pillanatában tizenötön voltak az ágya körül családtagok, rokonok és ismerősök.

Rendőrségi riadó-autón száguldottak rablók elfogására a Legányi uccára

Cigányok vakmerő támadása egy lakóház ellen.

Szerdán délelőtt 10 órakor jelentték a rendőrség központi ügyeletének, hogy a Legányi uca 18. számú házban rablók jártak, valószínűleg cigányok és menekültek a zsákmánnyukkal. A rendőrség a hír vétele után azonnal utat indult a tettesek elfogására és a nemreagen kapott rendőrségi autót száguldottak a helyszínre. Megállapították, hogy nem rablásról van szó, hanem egyszerű tolvajlásról. A Legányi uca 18. számú házban Nagyvárad Terézia lakásához tartozó kamrából vittek el élelmiszereket és néhány ruhadarabot. Az udvarról pedig tyukokat loptak el.

A lopást többen követték el és a kerten áthaladva jutottak az udvarra. A lopás felfedezése után a cigányok egyrésze a kerten át menekült, két cigányasszony azonban a Legányi uccára menekült. Kerékpáros rendőrök hamarosan elfogták a tolvaj cigányasszonyokat. Érdekes, hogy az egyik cigányasszonynál a menekülése idején még egy tyuk volt, de amikor már elfogták két tyukot takart a szoknyája alá a rendőrök elől. Ez azt bizonyítja, hogy találkoztott menekülése közben azokkal, akik a kerten át menekültek és azok adták át neki még egy tyukot.

A rendőrség a két cigányasszonyt őrizetbe vette és kihallgatásuk folyamán van Társaik is hamarosan a rendőrség kezére kerülnek.

Vásárlásainál
hivatkozson a
Debrecenre.

Apolló Ma utoljára a legbájosabb gyermektörténet ŐFELSÉGE SZTRÁJKOL

Sinclair Lewis Nobel-díjas író remekműve.
Főszerepben: Mitzi Green, Jackie Searl és Louise Fasenda.
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.
Az első előadás mérsékelt helyárrakkal.

PORTAIT

Telefon: 29-38.

PERCZEL

árban olesőbb
művészetben
bbbet nyuit.

mütermekből

Szent Anna u. 10. — Kálvintér 3.

HETI MŰSOR:

Január 24. csütörtök délután 4-kor
Régi nyár. (Zóna)
Este: Sevillai borbély. Opera.
Január 25. péntek délután 4-kor:
a debreceni inségakció javára. A leg-
boldogabb ember. (Zóna.)
Január 25. péntek este: Rágalom.
(C. 16. bérlet.)

PÉNTEKEN ESTE
„MA ÉJJELE SZABAD VAGYOK”
KERÜL SZÍNRE A HIRDETETT
„RÁGALOM” HELYETT
A SZÍNHÁZBAN.

A színház igazgatósága a bérlokre va-
ló tekintettel nem akarta olyan bérlet-
ben színházhoz a „Ma éjjel szabad va-
gyok” című, csak felnőtteknek megírt
operettet — ahol serdülő leányok van-
nak a családban s így a „Rágalom”
színműt tűzte ki a pénteki napra.

A bérlok felkérésére pénteken a „Ma
éjjel szabad vagyok” operett kerül szí-
nre a hirdett „Rágalom” helyett, —
amelyik bérlo nem akarta megnézni a
„Ma éjjel szabad vagyok”, szigorúan
csak felnőtteknek játszható operettet,
annak a bérletét kieszeréli a színház.
Egy másik darabhoz. Pénteken tehát
C) bérletben a „Ma éjjel szabad vagyok”
kerül színre.

MA CSÜTÖRTÖK DÉLUTÁN
a legjobb operett ZÓNABAN:

A régi nyár

Ma, csütörtök este:

SVÉD SANDOR, Dr. SZEDŐ
SZABÓ ILONKA, PAJOR. JAKÓ,
KOMLÓS felléptével.

Sevillai opera

Egy-két páholyülés és ülöhely
még kapható!

Szombaton! Jön! Szombaton!
MOLNÁR FERENC
legnagyobb sikerű újdonsága!

Az ismeretlen
lány

Székelyhidy Adrien felléptével!

Honthy Hanna

február 1, 2 és 3-án!

Üzlethelyiség
azonnal kiadó
Csapó ucca
10. sz. alatt.

Értekezni lehet az adórti lakásban.

Komplikált családi háborúság többszöri
összeveszéssel, kibeküldéssel
s befejezésül vádelejtéssel

Erdős zsarolási pert tárgyal szer-
dán délelőtt a debreceni törvényszéken
dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető
tanácsa. A pörnek családi vonatkozású
háttérrel volt s a nyáriak pörösködtek
egymás ellen. Szerencsére végül is győ-
zött bennük a jobb érzés és az ügy
békésen befejeződött, csupán az egyik
tanu jelentette ki, hogy jogait polgári
úton kívánja érvényesíteni, miután bi-
zonyos követelése van a sértettel szem-
ben.

A per vádlottjai ifj. Erdős Ferencé
s annak testvérei, Makai Mihály és Ma-
kai István hajdusoboszlói földműve-
sek voltak, akik ellen ifj. Erdős Fe-
renc földműves tett feljelentést zsa-
rolás miatt. Erdős Ferenc két évvel e-
zelőtt házasodott meg s eleinte a fiata-
lok boldogan is éltek, de tavaly augus-
tus 9-én a férj megverte a feleségét és
kielentette, hogy felöle haza is mehet.
Vádirat szerint az asszony elment test-
véreivel, akik erre elhatározták, hogy
nem hagyják odaveszni a húgok jussát
és székérrel jelentek meg a Cifraháti
tanván, melyet ifj. Erdős Ferenc öv.
Farkas Gábornótól bérelt. Itt többek
között magukkal akartak vinni 11 zsák
búzákat és két disznót. Ez ellen a férj
erélyesen tiltakozott, mire a vád szre-
int a két Makai-fiu jól elverte a tilta-
kozó sógort s megfenyegették, hogy
megjárja, ha ellenkezik.

— Olyanra dagadt a fejem, mint egy
dézsa, — mondotta a kihallgatása al-
kalmával ifj. Erdős Ferenc, aki el-
ment a csendőrségre és feljelentést tett
az udvariatlan sógorok ellen.

A következő héten a férj kibékült a
feleségével s azt mondta neki, hogy
a disznókat eladja és lovat vesz helyett.
A lovasárlásból azonban biciklit
vétel lett. Októberben azonban a há-
zastársak véglegesen összevesztek és
szakítottak, mire Erdős a feleségét és
a sógorait zsarolás miatt feljelentette.
Közben a csendőrök a vitás 11 zsák bú-
zát lefogallták s a búza jelenleg is a
hajdusoboszlói városgazdánál van le-
raktározva.

A tárgyaláson a vádlottak titlakoztak
a sógor vádjá ellen s kijelentették,
hogy ők egy ujjal sem nyultak ifj. Er-
dős Ferenchez.

A tárgyaláson öv. Farkas Gábornó
kijelentette, hogy a 11 zsák búzára ő
tart igényt, miután a bérlo hátralékban
van a bérrrel. Közben a házastársak is-
mét kibékültek s maguknak vindikál-
ták a búzát.

Miután a komplikált zsarolási ügy-
ben nem lehetett a helyzet tisztázni
s a vádlottak ellen semmi pozitív bizo-
nyíték nem volt, dr. Bényey Zoltán
ügyész vádat ejtett, a bíróság pedig úgy
döntött, hogy a 11 zsák búzát ifj. Erdős
Ferencnek kell kiadni.

Debrecen város területén felül kell
vizsgálni a gazdasági cselédlakásokat

Március hó elsejéig a földművelésügyi miniszternek fel kell küldeni a
felülvizsgálatról szóló jelentést. — Nagy gondot okoz a városnak a
rendelet végrehajtása.

Rendkívül fontos és nagyjelentőségű
rendeletet küldött Debrecen városához
a földművelésügyi miniszter. Elrendeli,
hogy a gazdasági cselédlakásokat be-
hatóan és alaposan vizsgálják meg, mi-
vel nagyon sok olyan cselédlakás van,
amely nem felel meg a törvényes köve-
telményeknek és a közegészségügynek.
A miniszter elrendelte, hogy a vizsálat-
ról szóló jelentést a polgármester-
helyettes március hó 1-ig küldje fel.

A rendelet végrehajtása óriási mun-
kát ad, épen ezért meglehetősen nagy
vitát váltott ki a szerda délelőtti polgár-
mesteri értekezleten. A vizsálatokat
nyilvánvalóan februárban legkésőbb
meg kell ejteni, az utak azonban a ta-
nákhoz járhatatlanok. Ha pedig azt is
tekintetbe vesszük, hogy nincs semmi
olyan külsőségi bejárás most folyamat-

ban, amellyel össze lehetne kapcsolni
ezt a vizsálatot, akkor megállapítható,
hogy ennek a lakásvizsálatnak a költ-
ségei meglehetősen magasak lesznek. —
Hiszen Debrecen város határában 160
ezer holdnyi terület fekszik, amelyet be-
 kell járni. Az is természetes, hogy fe-
dezetet erre a külön vizsálatra nem je-
löltek ki.

Dr. Vargha Elemér h. polgármester a
nehéz kérdést úgy oldja meg, hogy fel-
hívja a külsőségi négy tisztiorvost, jár-
ják be a maguk tanyái területét és a
rendelet értelmében vizsgálják felül a
cselédlakásokat. Valószínű, hogy márc.
hó elsejéig emberileg nem képesek el-
végezni a feladatot, ezért már most fel-
írásban kéri a minisztert, hosszabbítsa
meg a jelentéstételre kitűzött határidőt.
Van a rendelet végrehajtásának még

egy nagyon fontos akadálya. A debre-
ceni, de általában a tisztántúli gazdák a
sorscsapások következtében olyan sú-
lyos anyagi helyzetbe jutottak, hogy
túlgyom többségük fel sem tételez-
hető, hogy a rossznak talált cselédlaká-
sokat, bármennyire is szükség volna rá,
lebontassák és újat építsenek. A ren-
delet azonban nagyon szigorú. Azzal a
gazdával szemben, aki nem alkalmas
cselédlakást tart fenn, ezt megállapítják
és nem hajlandó helyette másikat épí-
teni, nemcsak hogy megbüntetik, hanem
hatóságilag kötelezik az egészségügyileg
elfogadható cselédlakás felépítésére.

Mindenesetre egyelőre megvárják a
négy tisztiorvos munkájának első ered-
ményeit.

Rádióját

Budapest II. vételőre fe-
lelőseggel legelősebban
átalakított. Régi rádiót
előnyösen eszerél!

Földes Sándor
Püspöki palotaA Zsidó Dalkör
hangversenye

Január hó 26-án, szombaton este 8
órai kezdettel tartja a Zsidó Dalkör,
a zenede dísztermében, nagyszabású hang-
versenyt.

A dalkör agilis vezetősége kitűnő köz-
reműködőkről gondoskodott, úgyhogy a
hallgatóságának a legváltozatosabb zenei
élezelben lesz része.

M. Németh Anna okleveles tanárnő, a
rádióban is gyakran szereplő kitűnő
pianista műsora a következő lesz: Jány
„Tema con variázió”, Chopin „Etude
Ges-dúr” és Chopin „Eccossaises”.

A nagyszerű összetanultságú koncert-
trío Vidor: Serenade A-dúr és Mendel-
sohn: C-moll zongorahármasának IV.
tételét adja elő.

Dr. Ungár István „Zenei élet — gaz-
dasági élet” címmel igen érdekes néző-
pontból zenei és ezzel összefüggő gaz-
dasági kérdésekről rövid előadás kere-
tében értekezik.

Maga a dalkör pedig a legjobb kar-
énekeszámok előadásával fogja jubiláris
esztendőjét méltóképpen megvívni.

Jegyek ötven fillértől 1.50 fillérig,
előre válthatók a dalkör működő tag-
jainál, valamint Keller úridivat üzlet-
ben, Piac ucca 45. szám.

x Talán már nincs is család Debre-
czenben, hol ne lenne a Lliener művész
fénvképeiből! Egy lap 1 pengő, hat
lap 3 pengő

Kedvezményes
szálloda e helyezés
Pesten.

Megállapodtunk a

Metropol szálloda

Rákóczi ut 58. sz. igazgatóságá-
val, mely szerint lapunk olvasói
kényelmes, folyóvízes, telefonnal,
rádióval és központi fűtéssel ellá-
tott szobákat 4.— pengőtől, 2 ágyas
szobákat 7.— pengőtől kapnak. Tel-
jes penziót már 8.— pengőtől kap-
nak. A

Metropol éttermében

esténként BERKES BÉLA muzsá-
kál, a gyönyörű télikertben pedig
egy remek jazz zenéjére táncolnak
a vendégek Patinás híru kiváló
konyha. Elegáns kávéház. Hat tele-
fon.

Kardoss Géza

felléptével péntek dél-
után 4 órakor zóna hely-
árrakkal az

inségakció javára
A LEGBOLDOGABB
EMBER

című színdarab jön a
Csokonai színházban.

Olcsóbb lett a marhahús

1. kgr. I. rendű része 68 fillér
1 kgr. II. rendű része 48 fillér

Gyenge borjú 1 kg. 80 fillértől
Növendékhus 1 kg 60 fillértől
SZENT ANNA U 10. SZÁM.
Városi béraplota.

Szombaton lesz a Mansz nagyszabású tea-estje

A Mansz jan. 26-án este 8 órai kezdettel táncos teaestet rendez az Arany Bika diszermében. Báró Vay László enő vezetésevel a háziasz-szónok egész táborá buzgólkodik fáradságtalanul az estély rendezésében. Nagy gondal és körültekintéssel munkálkodik a rendezőség az est sikere érdekében és így a társaság idősebb tagjai épp oly kel eme-sen tölthetik majd idejüket Magyar-i Gyula szívhöz-zóte nótáit hallgatva mint a tánc kedvelő ifjuság a jazz hangjai mellett.

Tétejegyek P 120 és táncosjegyek 30 filléres árban a háziaszszónoknál, vagy minden délelőtt 9 és 2 óra kö-zött a Mansz Irodában (Piac uca 36.) előre válthatók. Ugyanitt asztal is igényelhető.

Magyarország a kül-földi földrajzkönyvek tükrében

A külföldnek Magyarországról, annak földrajzáról és lakosságáról alkotott és sajnos még ma is leg-gyakrabban vallott egész ferde nézések oka és eredete a külföldi is-kolai földrajzi könyvek Magyaror-szágról szóló fejezeteinek helytelen, nevelés- és sokszor bosszantó ta-nításainak következménye. A debre-ceni Rotary Club Mátyás József ro-tariánusnak erről a tárgyról szóló igen érdekes és értékes előadása után elhatározta, hogy ezen az ano-málián segíteni fog és kitűnő kül-földi öszeköttetési révén beszerzi egy az európai államok mint a fon-tosabb tengerentúli államok iskolai, földrajzi könyveit és a Magyaror-szágról szóló fejezeteket kijavítva léri majd a kiadókat, hogy a legkö-zelebbi kiadásnál az új, helyes szö-veget vegyék be a könyvbe. Ezzel a munkásságával a debreceni Rotary Club elsőrangú szolgálatot tesz ha-zánkunk mivel mindazok, akik csak iskolai tanulmányaik alapján sze-reztek tudomást hazánkról, helyes képet fognak majd maguknak a kot-hozni ami eddig csak azoknak állt módjukban, akik utazásaik során jutottak el Magyarországra a itt szövegezhettek meg arról, hogy a kul-túrának milyen magas fokán állunk.

MEGHALT DEBRECENBEN A TISZAIGRAI REFORMATUS LELKÉSZ.

Néhány héttel ezelőtt Debrecenbe ér-kezett Kajáry Ferenc tiszaigrai ref. lel-kész, hogy meglátogassa lányát, Kajáry Jolánt és férjét Bihary Gábor MÁV tiszt viselőt. Az idős lelkipásztor itt nagyon beteg lett és háromheti súlyos szenvedés után, szerdán délben négy órakor meghalt.

Kajáry Ferenc 73 éves volt, 43 esz-tendeje vette el feleségét Kálmán Ju-liánát, akivel boldog családi életet élt. Rendkívül jólelkű, igazi lelkipásztor volt, akit hívei, de általában mindenki nagyon szeretett, becsült és tisztelt.

Temetése pénteken, január hó 25-én, délután félnégy órakor történik a Köz-temető díszravatalozóterméből. Halálát kiterjedt család és rokonság gyászolja. Temetéséről a Gebauer temetkezési in-tézet gondoskodik.

Nem holnap! Még ma menjen el a Lener műterembe és csináltasson hal művész levelezőlapot, mert most még csak 3 pengőbe kerül.

Veszedelemes tűzvész pusztított Tokajban

Könnyen végzetessé válhatott volna az a tűzkatasztrófa, melynek áldozat-ul esett az Északmagyarországi Kö-bánya és Tarmac Rt. tokaji telepe. A tűz a hegyre vezető sodronykötélpálya u. n. indítójában tört ki de rövidesen átterjedt az állomásra és a gépházra.

Az erős északi szélről táplált dühön-gő tűzveszélyben az összes berendezési

tárgyak elpusztultak. A hatalmas vil-lanymotor és transzfómrátor felismer-hetetlenül olvadt össze.

Már az anyagraktár is lángban állott, mikor a tokaji önkéntes tűzoltóság hő-sies küzdelme folytán késő éjjel sike-rült a lokalizálás. A kár (gy is 30.000 pengő, mely azonban biztosítás folytán megtérül.

Végzetes orvosi tévedés okozta az iker-gyermekek halálát

A boncolás megállapította, hogy a túladozás következménye a mérgezés.

Országos szenzációt keltett az a kettős tragédia, amely kettős gyermek-halállal végződött. Mint ismeretes Fe-renc József ceglédi gazdasági iskola-igazgató két kis ikerfia

tegnap thalium mérgezésben meg-halt.

A kettős, titokzatos haláleset nyom-zása alapján megállapították, hogy a gyermekeket kezelő Steiger-Kazal OT-Ba főorvos thalium acetát rendelt a gyermekeknek és az a gyanú merült fel hogy ez az egyébként nagyhatású mér-g okozta halálukat.

A halálos tragédia miatt először a

gyógyszerészt vették gyanúba. Azt hit-ték, hogy talán végzetes gyógyszerce-re történt, de amint a nyomozás során ki-derült, az orvosságot kiszolgáló ceglédi gyógyszerész a köteles gondossággal járt el.

Tegnap aztán megoldódott a tragédia rejtélye. Tegnap kihallgatták dr Steiger Kazal Dezső főorvost és a tárgyi bizo-nvitékok alapján beismerte, hogy a thalium adagolásánál a recept írásánál kétségtelül tévedett. Sajnos a főorvos-nak ezt a tévedését már nem lehetett reparálni mert a két kis Ferenc-gyerek meghalt és a boncolás megállapítása szerint kétségtelül megállapították,

hogy halálukat mérgezés okozta. — A halott gyerekeket Minich és Kenyeres orvosszakértők boncolták fel és meg-állapították, hogy a gyerekek halálát a vesén keresztül történt mérgezés okoz-ta. Hogy az orvosság hány százalékos volt azt a Vegvizsgáló Intézet fogja eldönteni, mert a szerencsétlen gyer-ekek lágyrészeit átküldték analízis szempontjából. Ez egy-két nap múlva meglesz és az analízis eredményét a rendőrségi kihallgatások jegyzőkönyvé vel átküldik az ügyészségre.

A nyomozást vezető Sztrubán rendőr-tanácsos egyébként megadta a temetési engedélyt, Ferenc Józsefné azonban nagy beteg fekszik az egyik budape-si szanatóriumban és az ana is olyan idegállapotban van, hogy ezidáig nem tudott a temetésről inférkedni. A kis gyermekeknek ércoporsót csináltak és azt Ceglédre szállítják és ott fog-ják eltemetni.

Egyébként tegnap a budapesti fő-kapitányság átküldte az ügy iratát az ügyészségre és gondatlanságából okozott emberlét gyanúja miatt indítványozza Steiger Kazal Dezsővel szemben az el-járás további folytatását.

Hirdetmény a gazdasági cselédek szolgálati idejének új szabályozásáról

A m. kir. földművelésügyi miniszter 31300—1935. VI. 3. számú a gazdasági cselédek szolgálati idejének szabályo-zása tárgyában kelt körrendelete alap-ján a város érdekelte közönségével a következőket közlöm:

A gazdasági éves cseléd szolgálati ideje tárgyában készült törvényjavaslat, a szolgálati idő végződési időpontját az egyes gazdasági ágazatok különleges kö vetelményeinek figyelembevételével az ország egész területére egységesen álla-pítja meg és pedig:

a) gazdasági cselédekre általában március hó 31.

b) juhászra, juhászhojtásra nézve, szeptember hó 31. napjában.

A túlnyomóan szőlő, vagy kerti gaz-daságban (dohánykertészetben) teljesítendő szolgálatokra szerződött gazda-sági cselédekre nézve pedig december hó 31. napjában határozza meg.

Március hó 31-ével fog végződni a szolgálati idő akkor is, ha azt a gazda-sági cseléd éves szerződés alapján ápr-ilis hó 1. napja után kezdte meg.

A törvényjavaslat szerint ezeket a rendelkezéseket már azokra az éves szerződésekre is alkalmazni kell, ame-lyek 1935. évi március hó 31. napjánál későbbben járnak le. Vagyis ennek meg-felelően ha a gazdasági cseléd éves szer-ződése — megállapodás szerint — pld. 1935. évi április hó 24. napján, vagy akár 1935. évi szeptember hó 29. nap-ján járna le, a szerződés 1935. évi febr-uár hó 1. napjáig már 1935. évi márc-ius hó 31-ére felmondható.

Ha a felmondás jogával február hó 1 napjánál egyik fél sem élt, azt az eredeti feltételekkel április hó 1. napjától szá-mított további egy évre meghosszabbí-tottnak kell tekinteni.

Abban az esetben, ha a gazdasági éves cseléd szolgálati ideje a szerződés-ben megállapított időtartamnál a tör-vényjavaslat törvény erőre való emelke-dése folytán rövidebb lesz, a cseléd a bérért és minden más járandóságát csak a törvény által meghatározott végződést időpontig igényelheti.

Debrecen, 1935. január hó 22

H. polgármester.

Nem csak idény végén, most is

olcsó és szolid szabott áron elsődrendű kivitelben

vásárolhat

Városi bundát, szőrmés bekecselt. Legtökéletesebb kész férfi, fiú és férfi lengyelbundát, flú lengyelbun-gyermekruhákat, Nem kell mértéket dát, melegen bélelt vadászruhát, venni, próbákra járni, minden alak-sportruhát ra tökéletes ruhát kap

BARTOS GÉZÁNÁL

a volt Szántó-téle ruházletben

PIAC U. 49.

Áruim olcsók, mert jók.

HIREK

— **Időjárás.** A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése: Az enyhe nyugati levegő a Kárpátok feletti területeket ma reggel elborította, egész Ukrajnáig hatolt előre. Nyugat-Európában eső esik. Délolaszországban havazik. Hazánkban borult lett az idő, de csapadék eddig még seholsem fordult elő számottevő mennyiségben. A hőmérséklet az ország nyugati és középső részén —3—11, keleten —9—13 fok, a legmagasabb értékek pedig plusz 2 és —5 fok között váltakoztak. Az időjárás elemek debreceni értékei minimum —0.4, maximum 4.6 fok. Este hat órákor a hőmérséklet —5.2 fok. A tengerszintre átszámított légnyomás 770.9 mm, gyengén súlyos irányzattal. Prognózis: Erősebb nyugati szél, borult és ködös idő, havazás, majd később havas eső, a hőmérséklet tovább emelkedik, a déli hőmérséklet a fagyponthoz közel lesz.

— **Ismét hamis pengős** Hirt adunk legutóbbi számunkban arról, hogy hamis pengős került Debrecenben forgalomba és jelentést tettek ismeretlen terjesztő ellen a rendőrségnek. Szerdán délelőtt ismét hamis pengőszt szolgáltatott be. Barabás Mihály fűszerkereskedőnek fizetett ismeretlen személy hamisítványt. A nyomozás megindult.

— **Kijelölték a hógyűjtő helyeket.** Az utóbbi napokban az inségmunkások állandóan foglalkoznak az utcákon a hó eltakarításával. Mintán szükségessé vált hógyűjtő helyek kijelölése, dr. Vargha Elemér h. polgármester elrendelte, hogy a városból a havat a mentelen melletti térségre a régi sertésvásártérre, a régi zsidó helyre és a közraktár előtti területre szállítsák és ott rakják le.

SZÉP BUTOR

FAIPARNAL, PIAC-U. 32.

— **Légyvendő naptárak szakosztálya** Y. hó 25-én, pénteken délután 4 órakor az Ipartestület tanácstermében rendkívül fontos ügyekben ülést tart. Ezen ülésre a szakosztály tagjait ezúton hívja meg és kéri pontos megjelenésüket a szakosztály elnöke-é.

— **Egy lap 1 pengő! Hat lap 3 pengő** Mindenki elragadtatással beszél a Liener műterem művészi munkájáról mely még egy ideig ezzel a hallatlan olcsó árral dolgozik.

— **Értesítem a hentes- és mészáros szakosztály tagjait** hogy dr. Bauer állatorvos úr f. hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel oktató előadást kíván tartani a henteseket és mészárosokat érdeklő törvényekről és szabályzatokról. Ezen oktató előadásra azzal hívom meg a hentes- és mészáros szakosztály tagjait, hogy azon okvetlen és teljes számban pontosan megjelenjenek, nehogy később, esetleges vízszálat tudatlanságból származó, talált hiányért büntetést szenvedjenek. Az előadás az Ipartestület tanácstermében lesz megtartva. A mészáros szakosztály elnöksége.

— **Marólugot ivott egy életunt család.** Még január 10-én történt Berettyóújfaluban, hogy Jánkuj Ilona 21 éves cselédleány a szolgálatadójának lakásán öngyilkossági szándékból marólugot ivott. A mérge összemarta a lány száját és súlyos belső sérüléseket okozott, de az orvosok mindent megtettek, hogy az életnek megmentsék. Sajnos, Jánkuj Ilona állapota hirtelen rosszabbra fordult és január 22-én meghalt. Az ismerősök úgy tudják, hogy a fiatal cselédleány szerelmes volt, de családott e miatt dobta el magát az életet. A hatóság Jánkuj Ilona eltemetésére megadta az engedélyt.

Négy éjjel huszonhat helyen követtek el betöréses lopást

A házigalambtól kezdve a palatábláig mindent elloptak, ami elvihető volt.

A debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa szerdán tárgyalta Perei Lajos 38 éves püspökladányi napszámos és társai bűnügyét, akik ellen az ügyészség lopás, illetve orgazdaság miatt emelt vádat. Perei Lajost 24 rendbeli, Nedolai Imrét pedig 21 rendbeli lopás bűntette miatt vont felelősségre a törvényszék. Perei vadházas társa, Szabó Juliánna és Nedolai Imréné ellen orgazdaság volt a vád.

A múlt év nyarán ugyanis Perei Lajos Nedolai Imrével együtt Püspökladányban és környékén 26 helyre törtek be s minden dolgot, ami a kezük ügyébe esett, elloptak. Leginkább élelmiszereket vittek magukkal, de az ébresztő óráktól kezdve a házigalambig semmit sem vetettek meg, ha az elmozdítható volt. Kabátot, csiznát, fejszét, lábat, söröspoharat, kötelet, spárgát, mézet, palatáblát, kaszfapöttyöt, franciakulesot, függőnyt, pamacsot, baromfit, stb. találtak náluk a csendőrök, amikor a nyomozás során náluk házkutatást tartottak. A tettesek négy éjjel „rándultak” ki s egy-egy éjszaka 8—9 helyre törtek be. Felszerelésük két álkules és egy zsák volt.

A törvényszék előtt a vádlottak be-

ismerő vallomást tettek.

— Igen, nagyon bűnösnek érzem magam, — mondotta az elnök kérdésére Perei Lajos. — Tavaly megismerkedtem Nedolai Imrével, aki tudta, hogy nyolc gyermekemmel és az asszonnyal milyen nyomorban vagyok. Egyszer azt mondotta nekem, hogy ha neki nyolc gyermeke volna és éhezzenek, akkor vagy felakasztaná magát, vagy elmenne lopni. Így történt aztán az ő rábeszélésére, hogy a nyáron több helyre betörtünk. Leginkább enniválóra volt szükségünk s amit loptunk, rendszeresen meg is ettük.

Nedolai Imre szintén beismerő vallomást tett, de azt tagadta, hogy ő bízta volna Pereit a lopásra. Szerinte Perei volt az, aki az ötletet felvetette. Szabó Juliánna és Nedolainé beismerte, hogy evett a lopott élelmiszerekből.

A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék Perei Lajost 24 rendbeli lopásért egy évi börtönrre, a már büntetett előéletű Nedolai Imrét pedig 21 rendbeli lopásért egyévi és hat hónapi börtönrre ítélte. Szabó Juliánna orgazdaságért 8 napi, Nedolai Imréné pedig 15 napi fogházbüntetéssel sújtotta a bíróság. Az ítélet jogerős.

!A „Debreczen” 27-89! telefonszáma!

x **ONDOLALTASSON GÉPPEL,** gép nélküli, vízzel, vassal, Ramminger-nél. Szent Anna uca 12 szám (városi bérpalota).

JÓ BUTOR

FAIPARNAL, PIAC-U. 32.

— **Kelengyéhez minőségárút ajánl** 103 év tapasztalata alapján Kardos László.

— **Műsoros előadás a vitézi szék-** házban A vitézi várományosok január hó 24-én, csütörtökön délután fél 5 órai kezdettel a székház nagytermében, Bethlen u. 3. szám a att műsoros előadást tartanak a következő műsorral: 1. Vitézi énekar, 2. Megnyitó beszédet mond vitéz Szabó Endre ref. lelkész, várományos örömmester, 3. Előadás II. Rákóczi Ferencről, Nagy László vitézi várományos, 4. Szavalt Molnar Imre vitézi várományos, 5. Előadás a hőforrásról: Szegedi László vitézi várományos, 6. Énekel Csillik György vitézi várományos, 7. Mátyás diák, Szinmű 1 felvonásban, Előadják: Szabó Éva, Nagy László, Báthory István, Huszár Endre, Varga László, Molnar Imre vitézi várományosok, 8. Heegdul Dávid Géza vitézi várományos, 9. Záróbeszéd: vitéz dr. Kovács Elemér járási hadnagy, 10. Vitézi énekar. Az érdeklődőket szeretettel meghívja a rendezőség. Műsor megváltás ruháttal együtt 50 fillér.

x **Hat lap 3 pengő! Igazán esekély-** ség azért a gyönyörű munkáért, amit a Liener műterem végez. Egy lap 1 P.

— **A gazdálkodó ifjúság farsangi** mulatsága folyó hó 26-án lesz a Korona vendéglő termében. Tisztelettel felkérjük az ösmerős családokat, hogy akik tévedésből meghívtó nem kaptak, azokat a családokat is szívesen látjuk és igyekezni fog a rendező ifjúság, hogy ezen jó családi mulatságon minden megjelenő vendégünk kellemesen találja magát. Tisztelettel az ifjúság.

— **A Huszparosok vigalmibizottsá-** ga f. hó 24-én Turza József vendéglőjében (Batthyányi uca 1. sz.) értekezletet tart. Tárgy: Tiszújítás előkészítése, bálrendezés stb. Tekintettel az ügyek fontosságára, felkéri az e'nökség a huszparos ifjuságot és a vigalmi bizottságot, hogy ezen értekezleten teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

MODERN BUTOR

FAIPARNAL, PIAC-U. 32.

x **A hölgyközönséget tisztelettel érte-** sítem, hogy fehéremű varrodámat Batthyányi uca 9. alól Arany János uca u. 19. szám alá helyeztem át. — Grünfeld Margit.

— **A Debreceni Szállodások, Vendéglősök és Kávézók Ipartestületi** Szakosztálya és a Kereszművelődési Ipartestület f. hó 24-én délután 4 órakor az Ipartestület helyiségében az engedély elvonások ügyében értekezletet tart. Felkéri az e'nökség a kartársakat, hogy teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

x **Kolozsvári hölgyfodrász a diva-** tos frizurák készítője, Pstélyi frizurák tartós ondolás. Mélyen leszálított árak Hajfestés a legdivatósabb színekben. Telefon 33—12.

— **Tolvaj járt Kardoss Gyula** nagykereskedő lakásán. A debreceni rendőrség központi ügyeletén jelentették hogy ismeretlen tolvaj behatolt Kardoss Gyula nagykereskedő Kossuth uca lakásába és a fürdőszobából ruhákat, törülközőket loptat el. A nyomozás megindult a tettes kézrekerítésére.

— **Sírnak az ósértől a Külső-** vásártér 18. számú házban és arra kéri a jószívű embereket, hogy segítsenek a nyomorgókon. Rettenetes nyomorban szenved Ács Lászlóné 80 éves asszony a családtagjaival és nincs egy fillérjük, egy darab kenyérük. Az adakozók küldjék el adományait a Külsővásártér 18. számú házhoz.

— **Étvágytalanságnál, gyomorhurut-** nál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyhességnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány számos úttörője megállapította, hogy a „Ferenc József” víz abszolút megbízható használat s ezért az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél állandóan alkalmazható.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Prekup László Kovács, leány Sára; Kiss János n. napsz., leány Mária; Kiss Lajos cipész, leány Margit, Abrók Sándor fm., leány Zsófia és 1 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Lengyel László festőművész—Weisz Lenke, Ehrenfeld Mária magánhivatalnok—Weisz Margit, Bóta József kertészsegéd—Sarkadi Róza.

Halálozások: Kovács Mártonné ref. 62 éves, Csenka u. 2. Özv. Turóczy Józsefné ref. 74 éves, K. Tóth u. 40. Végvári László ref. 20 hónapos, Szotvori u. 28. Tóth Rudolfné ref. 29 éves, Tiszaiagar, Rauschenberger János r. kat. 7 hónapos, Pest u. 4. Özv. Liszkai Jánosné r. kat. 65 éves, Téglavető, Papp Éva ref. 18 hónapos, Téglavető u. 17. Faragó Erzsébet ref. 2 éves, Halastó u. 12.

GYÁSZ ROVAT

Kovács Mártonné sz. Krössy Bor- bála 62 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félhárom órakor lesz a Köztemető 2-B. számú ravatalozójából. — Temetését Gebauer-cég rendezi.

Özv. Széchy Jánosné Nagy Mária életének 50-ik évében elhunyt. Temetése a Köztemető ravatalozójából csütörtökön délután két órakor lesz. — A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

OLCSÓ BUTOR

FAIPARNAL, PIAC-U. 32.

x **A t. hölgyközönséget értesítem,** hogy Grünfeld Margit fehéreművelődési szalonból kilépett és üzemet a legkiválóbb munkákkal a régi helyen — Batthyányi 9. alatt — vezetem tovább. Özv. Keller Edéné.

x **Tartós ondolás 6 havi** garanciával. Hajfestés a legdivatósabb színekben. vasondolás 0.60. vas vagy víz ondolás 1.20. mosással 1.20. Komáromi Bikaérház József. kir. herceg uca 3. sz. Telefon: 19-56.

— **Csecesmő kelengyékben nagy** választék és olcsó szabott árak. Kardos Lászlónál.

x **Új árak hölgyfodrász** tomban Ondulás 0.50, hajmosás-ondulás 1.20, hajvágás 0.50, manúer 0.40. Ramminger, Szent Anna u. 10—12.

— **Juhászbundá gazdáját keresi** a rendőrség. A Bundi uca 14. számú házba ismeretlen tettes egy jó juhászbundát dobott be a kerítésen. Valószínű, hogy lopták a bundát és tolvaj dobta be a kerítésen mert félt magánál tartani. A rendőrség kéri azt akitől bundát loptak, hogy jelentkezzen a rendőrségen.

Január 29.

Az Ujságíró Club VII. népszerű hangversenye. Ifjú művészek bemutatkozása

Szokástól eltérőleg most az Ujságíró Club január 29-iki hangversenyt nem csütörtökön, hanem kedden rendezte meg Svéd Sándor operaénekes vendégszereplése miatt.

A VII. népszerű hangverseny 29-én, kedden este fél 9 órakor kezdődik a Club nagy termében (Piac u. 26. I. e.). Belépődíj nincsen.

A hangversenyen közreműködik ifj. Rácz Márton, a nyiregyházi Rácz Marci művész fia. Buza Gábor tanítványa a városi zeneiskolában. Tanárai elragadtatással beszélnek róla és minden reményük meg van arra, hogy benne a művész és a zenész találkozik egy olyan kiforrott művészetben, aminek aligha lesz párja. E. Luló spanyol szimfóniájából játszik és pedig:

I. Allegro ma non Troppo.

II. Andante.

V. Rondó. Allegro.

A műsor második részében közreműködik Somfalvy Mária, aki három dalt fog előnekelni az 8 megszokott bájos csengő hangján. Műsorára vette Hubay: Kedvesem, Dienzl: Rolicti és Kun: Sohse nyit dalokat. A szerencsés megválasztott műsor máris a siker biztosítéka.

A zongorakíséretet Galánffy Lajos zongoraművész, a városi zeneiskola tanára látja el a töle megszokott alaposan.

Mint hogy belépődíj nincsen, a rendezőség kéri a közönséget, hogy ülőhelyről kell időben gondoskodni vagy személyesen, vagy 30-30 sz. telefonon. Fogasztás nem kötelező, hangverseny nem asztaloknál, hanem széksorok előtt van.

Drovéria cikkeit

— Nyolcvan éves múltam, metr „ig-mémédit” ittam, minden héten egyszer, fél pohárral reggel.

— A kávéval együtt lenyelte a kárikagyűrűt. Ungár József nyírcsádi földbírtokos karikagyűrűje eltűnt. Pár nap múlva a gyűrűt Kiss Sándor nap-számosnál látták, aki bevallotta, hogy 6 lopta el a gyűrűt, még pedig úgy, hogy egy óvatlan pillanatban a szá-mára elkészített kávéba ejtette a kony-hában felejtett gyűrűt. A gyűrű a ká-véval együtt lenyelte.

— Tanfolyam kezdő bridgezők szá-mára. Az Ujságíró Club helyiségeiben közel jövőben tanfolyam nyílik kezdő bridgezők részére. A tanfolyam vezetője dr. Szabados Sándor ügyvéd, a ki-váló bridgejátékos, aki vállalkozott az oktatásra. A tanfolyamon részt venni óhajtok jelentkezzenek akár személye-sen, akár telefonon (30-30.) az Ujsá-gíró Clubban. Részvételi díj egy-egy óktatásért (kb. 3 óra) személyenként 60 fillér.

— Kultúrelőadás az Iparos tanoncs-ola tornatermében. A testnevelési ki-rendeltség népművelési csoportja folyó hó 27-én, vasárnap pontosan 5 órai kezdettel rendezti közkezdetté lett mű-soros előadását az alábbi válogatott szá-mokkal: 1. Nyitány. Játsza a zenekar. 2. Szavalt. 3. Zöld szalon, egyfelvoná-sos vígjáték. 4. Szentmiklóssy János népművelési főoktató tart előadást „A magyar dal és tánc” címmel. 5. Magyar táncbemutató. Lejti négy ifjú pár. 6. Ki viseli a nadrágot. Tréfás falusi tör-ténet. — Az előadás íránt nagy érdek-lődés nyilvánul meg, mert az eddigi előadások már meggyőzték a közönsé-gét arról, hogy ottan mindenki kelle-mesen töltheti el délutánját. Fűtött te-rem Kötőző zene mellett tánc. Pontos megjelenést kér a Rendezőség.

UJABB TERHELŐ VALLOMÁS A LINDBERGH GYERMEK ELRABLÓJÁNAK BÜNYGÉBEN

Mint Flemingtonból jelentik, a Hauptmann-per mai tárgyalásán Koehler Arthur állami faanyag-szakértő előadta hogy a Lindbergh-gyermek elrablásához használt létra abból a deszkából készült, amely Hauptmann lakásának padlásáról eltűnt. A védelem elkeseredetten a tanu kihallgatását azzal az indok-lással, hogy nincs olyan állami fa-anyagszakértő a világon, aki két fa anyagának összehasonlítása alapján biztos ítéletet tudjon mondani. A bi-róság azonban hosszú vita után el-utasította a védelem indítványát.

FIGYELMEZTETÉS AZ IPAROSSÁGHOZ!

A jövedelem- és vagyonadóról, va-gamint a kereseti adóról szóló törvényes rendelkezések módot nyújtanak ahhoz, hogy mindazok az adózók, akiknek ke-reseti, vagyon- és jövedelemadója az elmúlt esztendeihez képest túlmagassá vált, azt minden év január végéig fel-mondhatják. A felmondási kérelmet január hó végéig kell beadni a m. kir. adóhivatalnál. A felmondás bélyegmen-tes kérvényben történik és mellékelni kell hozzá egy adóvallomást, továbbá mindazokat az igazolványokat, ame-lyek bizonyítják, hogy az adózó ke-resete lényegesen csökkent.

Mivel pedig sok iparos sérelmezi, hogy a kivetett adók bevételeivel nem állanak arányban, itt van az alkalom, hogy a kivetett adó, annak felmondása révén, leszállítható legyen.

Az Ipartestület felhívja az érdekelt iparosok figyelmét, hogy mindazok, akik megállapított adójukat túlmaga-snak, illetőleg bevételeikkel szemben arányban nem állónak tartják, — azok sürgősen jelentkezzenek az Ipartestü-let hivatalában a hivatalos órák alatt, ahol a további útbaigazítást meg fog-ják kapni.

Központi Drogérőber volt Dr Rex Városháza

— A zsebtolvajok királya. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely a Délibáb új számában jelent meg. Képes rádiómű-sorokat, slágerszövegeket, színházi be-számolókat, filmrovatot, egyfelvonásos eszindarabot, folytatásos regényt, szá-znál több képet és ezer érdekességet ta-lál az olvasó a százoldalas Délibáb új számában. Ára 20 fillér.

— A Schellenberg Testvérek. Tíz nyelven, több milliós példányszámban jelent meg Bernhard Kellermann világhírű regénye, „A Schellenberg testvérek”, de a világ egyetlen államában sem jelent meg olyan olcsó áron, mint nálunk. A tizennyolcvanas, 288 oldalas díszes félvázson kötésű könyvet a Tolnai Világlapja vidéki előfizetői és olvasói 58 fillérért vehetik meg minden új-ságárusnál és dohánnyüzsdében. Erről a páratlanul álló kedvezményről a Tolnai Világlapja új száma részletes le-írást közöl.

x Ki nem csináltatott még a Ujener műteremben egyenesűs levelezőlap fényképet? Vagy hat lapot 3 pénzért. Siessen kihasználni a kedvező alkalmat, mert nem sokáig tart!

x Szerzeze be Szalacsy Rácz Imre legújabb regényét. Inaunk kiadóhiva-talában, amelynek ára ötven fillér.

A PAJZSTETŐ ELLENI KÖTELEZŐ VÉDEKEZÉS

Hirdetmény.

Közlöm a város közönségével, hogy a gyümölcsstermelést veszélyeztető pajzstetű fertőzés leküzdéséhez fűződő nagy gazdasági érdekekre tekintettel a m. kir. földművelésügyi miniszter 83.000—1934. VII. 3. F. M. szám alatt a véde-kezés szigorú végrehajtása és annak el-lenőrzése tárgyában rendeletet adott ki.

E rendelet szerint kényszervédekezés alá kerül minden olyan telep, amely-ken kiültetésre nevelt, szaporított, vagy gyűjtött fásállományú növények azzal a céltartalmú természetnek, hogy azok az oltani saját területen kívül más terü-leten való felhasználásra kerüljenek, ha a) pajzstetűvel fertőzött és ezért zár-lat alatt van,

b) pajzstetűvel fertőzött volt, habár a zárlat alól is feloldatott,

c) pajzstetűvel fertőzve nem volt, de 50 m-es övben lévő gyümölcsösben (egyéb fásításban) a pajzstetűfertőzés eddig megállapított.

Továbbá minden olyan gyümölcsös (egyéb fásítás), mely fertőzött, vagy fertőzve volt, telep mellett fekszik, il-letve — habár tiszta telep mellett fek-szik —, de fertőzve van.

Mindezekben a telepeken és gyümöl-csösökben a védekezési munkák a pajzstetűvel tényleg fertőzött termés-tvények megsemmisítése után egy téli (mészéklél) és három u. n. nyári (ni-kotinos) permetezés elvégzése után haj-tatnak végre.

A permetezések a központilag rendel-kezésre bocsátott permetező anyag fel-használásával és ugyancsak odairányít-tott permetező gépek igénybevitelével a növényvédelmi szolgálat kiküldött szakközegeinek irányítása és vezetése mellett történik.

A szükséges mennyiségű védekezési anyag árának kétharmad része (illető-leg fele) az érdekeltektől leendő közlése után általa a m. kir. földművelésügyi miniszterium növényvédelmi irodájá-nak F. jellel ellátott 18535. sz. csekk-számlájára előre fizetendő be.

Mindazok a telepek és gyümölcsö-sök (egyéb fásítás), melyek a rendelet

ve g u e

értelmében a védekezési munkákat el-vegezni, illetve tűrni tartoznak, kötele-sek a városi elsőfokú közigazgatási ha-tóságnál rendelkezésre álló nyomtat-ványúrlapokból a telepüknek megfelelő kötelezvényt, vagy jelentkezési ívet ki-töltteni és a jelen hirdetmény közzété-telől számított 10 napon belül a ható-ságnak visszaszolgáltatni.

Közlöm az érdekelt teleptulajdono-sokkal, hogy akik a rendeletben előírt kötelezettségeiket megtenni elmulaszt-ják, elesnek az összes állami kedvezmé-nyektől és a szállításokból ki lesznek zárva, szállítási igazolványokat nem kapnak és természetvényeiket el nem ad-hatják.

A fentiekben kivonatosan közölt ren-delet egész terjedelmében az érdeklő-dőknek naponként a hivatalos órák alatt betekintés céljából a városi első-fokú közigazgatási hatóság (Kossuth ucca 20) 46. számú hivatalos helyiségé-ben rendelkezésre áll és ugyanott a pajzstetű elleni védekezés részleteire vonatkozólag is felvilágosítás nyerhető. Ugyancsak itt vehetők át a kitöltteni rendelt kötelezvények, illetőleg jelent-kezési lapok is.

H. polgármester.

HIRDETMEYNY

a debreceni OTBA orvosokról.

A m. kir. pénzügyminiszter 2726—1934. P. M IV/p. számú rendelete alap-ján közhírré teszem, hogy Debrecen sz-kir. városban az OTBA körzeti orvosi teendők ellátásával az alább megneve-zett orvosok bíztattak meg:

Dr Árvay László, Varga u. 18; dr Csap Tibor, Ferenc József út 79; dr Juhász Gusztáv, Csapó u. 22; dr Paulay Gyula, Malomköz 3; dr Tökés László, Külsővásártér 17; dr Szabó Sándor, Sas u. 4; dr Piróth Endre, Teleki u. 98; dr Péli Mihály, Belklinika.

Helyettes polgármester.

TELEKI HÍZÓKAT VÁSÁROLT ÉS SZÁNTÓFÖLDRE ALKUSZIK...

A Sporthírlap írja:

Teleki Pál spanyolországi útja után hazatért néhány napra Békéscsabán lakó szüleivel. Ugy látszik, jól sike-rlt a Boeckai téli túrája, mert a nép-szerű játékos három hatalmas híztól vásárolt szüleinek (az egyiket mind-járt le is ölték) ezenkívül még négy hold prima szántóra is alkuszik. Még néhány túra és Teleki nagybirtokos lesz.

Lehet, hogy egy kicsit kiszínezte a Sporthírlap, de azt is bizonyítja az eset, mennyire szereti a szüleit Teleki Pál ...

KÉSZ

A SZIGORU TURASZABÁLYZAT.

A legutóbbi túravisszasságok miatt az Országos Testnevelési Tanács erőlyes fellépésére az MLSz elkészítette az új túraszabályzatot, amely szigorú, de le-het hogy az OTT még ezt is jobban meg szigorítja. A tervezet szerint:

1. Egy-egy csapat egy évben legfel-jebb három túrát bonyolíthat le, egyet télen, egyet nyáron és egyet évközben. A téli és nyári túra legfeljebb nyolc-nyolc, a harmadik az évközi túra leg-feljebb hat mérközésből állhat. (Túra-nak számítja az elnökség azt az utat, ha legalább 5 napig tart és legalább 3 mérközésből áll — különböző városok-ban. Az egy városban lejátszott két-há-rom mérközés stm. tehát — nem számít túrának).

2. Kombinált csapat számára amely csak két klub játékosaiból lehet össze-téve — csak klubcsapatok ellent mér-közéseket engedélyez az elnökség javas-lata. (Tehát se válogatot, se városi vá-logatot, de még „kombinált csapat” el-len sem szerepelhet magyar kombinált külföldön).

TERMÉNYTÖZSDE.

Határidőüzlet: Búza márciusra 16.59—16.60, májusra 16.97—16.99. Rozs márciusra 13.56—13.58, májusra 13.83—13.85. Tengeri májusra 11.90—11.92. Készárúüzlet: Búza tiszai 77 kg. 16.85—17.15, 78 kg. 17.00—17.30, 79 kg. 17.15—17.45, 80 kg. 17.25—17.65. — Felsőtisztai 77 kg. 16.70—16.85, 78 kg. 16.85—17.00, 79 kg. 17.00—17.15, 80 kg. 17.10—17.30, rozs 13.55—13.70, sör-árpa I. 19.50—21.00, sörárpa II. 17.50—19.00, sörárpa III. 16.50—17.00, takarmányárpa I. 15.50—16.00, takarmányárpa II. 15.30—15.50, zab I. 15.40—15.50, zab II. 15.30—15.40 tengeri tiszai 12.80—13.05, egyéb tengeri 12.70—12.80, korpa 11.20—11.30.

Szerkesztői üzenetek

„Kényszertelefon bevezetése”. A cik-ket sajnálatunkra nem közölhetjük, mert szakértők kivihetetlennek tartják a dolgot.

Nyomtatványt rendelne, tárcsázza a 27-89-et.

APROHIRDETESEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vasárnap 10 szög 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastagbetűből álló, valamint levelezési házassági apróhirdetések és a kezdő szavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes befizetése mellett közölhetők. A közlési díj időkről postabélyegben is beküldhető. A kiadó hivatalban hazvont címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám (Bika bérház) tudhatók meg.

Házasság

Középkorú
úrnők hozománnyal, tisztviselőknél nyugdíjjal, hozományjal férjhez mennének, nyugdíjas tisztviselő, kereskedők, gyáros, iparosok nőül nének. Szalkay, Csapó u. 19. Telefon: 34-13. 517.

Levelezés

Isten áldása
kísérje hosszú életet, éjszamban, boldogságban. 510.

Könyvtárat,
régie levelezéseket, bélyeggel, színházi életet, egyes könyveket. Állandóan veszi Springer könyv fotóüzlete, Ferenc József út 28.

Júlia
női kalapszalag Deák Ferenc u. 5. Új modellek legolcsóbb árban. Alakítások 1 - P. ért. 275 2 3

Alkalmazást nyújtó

Kereskedőcégek
azonnalra felveszek Kovács Sándor Kolónia mellett. 479

Képzés
- fiatal nőst - konvencióra és hasznosítására keres a kismacsi gazdaság. Ertenie és végzetnie kell a gumólesztárolást, konyha és virág kertészetet egyaránt - Üvegáru és melegáru ablakok érdeklődésre állanak. Az állás február 1-re elfoglalható. Értekezni lehet a helyszínen az intézővel, igényt megjelölve ajánlatot írvan. Machó Ferenc Debrecen, Dobozi uca 17. szám alatt. 482.

Fa és szén
eladókhoz ügyököket alkalmazok fix és jutalékkal. Kigyó u 17. 519.

Béjórónő
ki egyetem közelében lakik, felvétetik. Sebész. dr. Gömöry 503

Külvöl
vagy tanuló felvétetik azonnali belépésre, Glüek fűszerkereskedés, Magoss György-tér 9. sz. 523.

A alkalmazást nyújtó

Felvezés
felvezet a Földes Illatszertár, Vigmozinál. 520.

Béjórónő
azonnal felvétetik Ferenc József út 8. szám, földszint. 512

Alkalmazást kereső

Fiatal leány
orvosi rendelőbe, vagy beteghez ajánkozik. Vár u. 10. üzlet. 490.

Egy
jobb családból való árva leány elmenne egy magános úri emberhez háztartást vezetni, akár vidékre is. Bozai telep, Csuka u. 4. 508.

Ajánlat

Margit szálloda pensió
a Halász-féle vendégház udvarán kényelmes, tiszta szobák hőszigetelés, olcsó árak fürdőszobák kedvezmény. közel a gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházhoz és villamos megállónál. Telefon 10-24. 722 ev

Aranvat,
ezüstöt, zálogjegyet magas árban veszek. Sreter János ékszerész, - Batthyányi uca 13. 1704 2 4

Samottiszt
kálva tűzhely tisztítás, Vasárnap, háztartási cikkek Bécsler és Dévid vaskereskedésénél. 1790 ev

A ráncokozódás
fő oka areszárazság, ill. hámlásos túllárványosság, hidegben, melegben ezért jó szonnanál ártalmatlan zselkrémme és közömbös lemosó olajjal védekezzék. Földes Illatszertár, Vigmozinál. 219 2 15

Recamer
85 pengő, modern konyha 85 pengő, varrógép 25 pengő, szelvény 20 pengő veszek varrógépet Csapó uca 3 udvarban. 1007 2 10

Fekete
erdőbényei andesit sírkövek, csak a Debreceni Működővárnál (Füred uca 2), kaphatók. 781 2 20

Cinófavászt
olesón vállalom, Jakab János, Piac uca 38. 464

Kereslet

„Kévszerkesztés”
és ásványvizes üveget veszek Miklós uca 13. 522.

Élelmiszer iral

Salátetermésű
borok literenkénti árusítása. Csapó uca 80. 502

Oktatás

Német Gyermekegthon
nevelintézete Batthyányi uca 16. sz. 1819 2 1

Naményi Gyorsító
gépiróiskolában, állandóan új tanfolyamok. Szakszerű, olcsó kiképzés. Állami vizsga, bizonyítvány, szépírástanítás, Miklós uca 8. 2 15

Pénz

Földre
háza kölcsönt folyósított. Kényszerkölcsönt vásárol, Bleuer bankház Piac u 87. 505

Pénzt
háza földre folyósított, kényszer, hadi és mindenféle részvényt veszek. Mandel József kir. herceg uca 44. 524.

Társ

Virágosztassa
fel üzletét, keresen társat e rovatban, bizonyára találni is fog, mert a „Debreceni” apróhirdetése mindenkor eredményes. Füzvendi felvétel hely József kir. herceg uca 1. sz. (Vigmozi bejárata után). 1234

Piaci árak

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:
Pulyka k. kg 1.00-1.10
Liba, s. drb 250-4.50
Liba, köv. kg 0.90-1.10
Kacska, s. drb 1.20-1.80
Kacska, k. kg 0.90-1.00
Káppan párja 360-5.20

GYÜMÖLCS PIACI ÁRAK:
Nemes alma 0.70-1.30
Sziwa lekvár 0.60-0.66
Szőlő, esem 2.60-3.00
Gesztenye kg 0.56-0.64

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:
Vereshagyma 0.06-0.07
Fokhagyma 0.90-1.00
Burgonya, r. 0.07-0.08
Burgonya, v. 0.04-0.06
Fejeskáposzta drb 21-20
Kelkáposzta drb 0.03-5
Sav. káp. kg 0.16-0.18
Karfiol drb 0.04-0.20
Kalarabé drb 0.02-0.04

KENYÉR ÁRAK:
Fehér kg 0.32
Félbarna kg 0.28
Barna kg 0.24

LISZT ÁRAK:
Búzaliszt 00-ás kg 0.30
Búzaliszt 0-6s kg 0.30
Búzaliszt 2-6s kg 0.28
Búzaliszt 4-es kg 0.26

Búza-árak:
Búza-árak kg 0.40
Rozs-árak kg 0.18-0.20
Korpa kilója 12 fillér

Atadó üzlet vendéglő

Hitelmentes
fűszer, terményüzlet be rendezéssel átadó. Kintési u. 60. 516.

Eladó
hentes mészáros üzletbe rendezés, darabonként is, olesón. Cím a kiadóban. 518

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség
kiadó azonnal Csapó u. 10 szám alatt. 323. v. v.

Bolt helyiség
kiadó a Hatvan uca 6 sz. bérházban, központi fűtéssel és melegvízzel. Érdeklődni lehet a házfelügyelőnél és telefonon 28-29 szám alatt. 513.

Bútor

Gyermekknesei
Debreceni Vasútorgvár elismert legjobb és legszebb gyártmányú szerezhető kizárólag Ispoltály uca 5. a gyártalapon. 509

Komplett háló
fürdőkád, dívány, varrógép, konyhaberendezés szelvény, komot, schöberl ágyladó Csapó 14. sz. 509

Eladó
teleháló, Szoboszlai út 4 autóbuzsárra. 511.

Százak hevernek
a padlásán miért nem hajol le érte. Hirdesse meg a rovatban használaton kívüli bútorait, vedőt biztosan kap rá, mert a Debreceni apróhirdetése mindig eredményes. 1234

Felsőharsodi
Szénbánva lerakata Rothermere uca 25 Szagtalan, jóléző szelvény 100 kg. ként 225 fillérért házhoz szállít. 262

Borsodiszén 2.60
tűzifa 3.20-tól kezdve, száraz, hazaszállítva, Schwartz Ázárdi u 6. Telefon 32-04. 481

Kiadó lakás nagyobb
Poroszlai út legelején négyszobás, komfortos villa, árnyas parkkal, s gáz, víz, villany, gyümölcsösökkel kiadó, Péterfia 30. 1402 1. 29

Lakást keres
Hunyadi uca környékén egy szoba, konyha lakást keres, havi 10 pengőért, pontos fizető. Cím dr. János Gyula orvoshoz adják le Hunyadi uca 17 szám. 1739 ev

Keresek
2 szobás hallos, vagy 3 szobás modern lakást február 1-re a város belterületén. Cím Phoenix Biztosító. Telefon 22-04. 506.

Rádió

Díjtalanul
bemutatunk bármilyen gyártmányú rádiókészüléket. Atankítás, javítás, szaktanács, Borka és Bíró, Kossuth uca 8 szám. 1733 2. 5

Rádióját,
Budapest II. vételére felöltséggel legolcsóbban átalakítom. Régi rádiót előnyösen cserél: Földes Sándor, Püspökpalota. 117 2. 13

Tűzoló anyagok

Tűzifa,
száraz, 3-20-tól, legjobb hazai szelvény legolcsóbban, hazaszállítással kaphatók, tizenkettes vadászfegyver olesón eladó Gaálnál, Ispoltály 19. szám. 1846 1 20

Prima tűzifa,
ózdí szelvény, legolcsóbb, vetkezetnél. Szent Anna Népszövetségi Hitelszö 10. Maróthy 24. Telefon: 31-32. 1940 2. 9.

Olesó akáefa,
aprítva, hazaszállítva 2.90 fillérért megrendelhető Csapó uca 17 sz., (színházi átjáró). I. em. 374

Száraz tűzifát
mindenféle hazai szelvény már 100 kg-ot hazaszállítva, legolcsóbban beszerezhető Halász Bertalan tűzifa és szénkereskedésében. Margit fürdő mellett. Telefon 10-24. 724 ev

Vennék
jókban lévő komplett fűszer élelmiszer üzlet berendezést, jészekrényt, mérlegeket, cukorkákat, tejesüvegeket sturczokat, Györy, Hatvan uca 2. 507.

Gazdasági termények
Cukorrépa és róza krumpli eladó Hainál uca 11. Csuka Mihály. 515

Eladó ház
Lakbértörlesztéssel is vásárolható családiház, minden igyekvő ember, Nagy ingatlanirodában, Csapó uca 56 szám. 1960 1 31.

Modern
családi lakóházak, Poroszlai úton, kedvező részleltetések mellett eladók. Érdeklődni lehet Tóth és Sebestyén Rt-nél, Fürdő uca 2. szám alatt. 858 1 10

Eladó állatok
több darab fiatal prima zsírszortás, 200 kilósok. Zöldfa u 11. 514

Feladó szerkesztő
PÁLFY JÓZSEF A Tiszántúli Könyv és Lapkiadó Rt. kiadása

Kapualatti bejárati
kisebb bútorozott szobát keresek. Ajánlatok „Vidéki” jellegre kiadóhivatalba. 23.

Bútorozott szoba

Lépcsőházi
bejárati, csinosan bútorozott szoba kiadó. Ferenc József út 16. III. em. 1. ajtó. 500

Szobatársat
keresek előrendű teljes ellátással szép utcai lakásba, különbejárati Csapó u 19. emeleten jobbra. 432.

Vegyes
Trágya 25 tejeskanna, szánkó, bútorok eladók Veres 4. 501.

Ingóság-eladás
Szelvények 20 pengőtől, asztalok 1 pengőtől, varrógépek 25 pengőtől eladók, Csapó uca 3. udvarban. 1007 2 10

Ekwálé
85 pengő, modern konyha 85 pengő, szelvény 20 pengő, tonett-szék 4 pengő, veszek varrógépet, Csapó uca 3. udvarban. 1007 1 25

Eladó
női télikabát és dunyhapelny. Piac uca 16. II. emelet 4 ajtó. 504.

Ingóságvétel
Vennék jókban lévő komplett fűszer élelmiszer üzlet berendezést, jészekrényt, mérlegeket, cukorkákat, tejesüvegeket sturczokat, Györy, Hatvan uca 2. 507.

Gazdasági termények
Cukorrépa és róza krumpli eladó Hainál uca 11. Csuka Mihály. 515

Eladó ház
Lakbértörlesztéssel is vásárolható családiház, minden igyekvő ember, Nagy ingatlanirodában, Csapó uca 56 szám. 1960 1 31.

Modern
családi lakóházak, Poroszlai úton, kedvező részleltetések mellett eladók. Érdeklődni lehet Tóth és Sebestyén Rt-nél, Fürdő uca 2. szám alatt. 858 1 10

Eladó állatok
több darab fiatal prima zsírszortás, 200 kilósok. Zöldfa u 11. 514

Feladó szerkesztő
PÁLFY JÓZSEF A Tiszántúli Könyv és Lapkiadó Rt. kiadása